

KIRKON ULKOMAANAPU SR TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

Ajalta 01.01.2024–31.12.2024

Y-tunnus 0998454-4

Eteläranta 8

00130 Helsinki

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS AJALTA 01.01.2024 - 31.12.2024

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Toimintakertomus	1
Tilinpäätös	
Tuloslaskelma	29
Tase	30
Rahoituslaskelma	31
Tilinpäätöksen liitetiedot	32
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitus sekä tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä	38
Luettelo kirjanpidoista ja kirjanpitoaineistoista	39

1. Kirkon Ulkomaanapu (KUA) tukee hauraissa maissa eläviä ihmisiä laadukkaalla koulutuksella, toimeentulolla ja rauhalla

Vuonna 1947 perustettu Kirkon Ulkomaanapu (KUA) tekee Suomen evankelis-luterilaisen kirkon valtuuttamana kehitysyhteistyötä, humanitaarista avustustyötä ja vaikuttamistyötä sekä investoi kehittyvien maiden pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Tällä tavoin toteutamme kirkon kansainvälistä diakoniaa.

Työmme keskiössä on ihmisoikeusperustainen lähestymistapa, jolla saamme aikaiseksi pysyvän muutoksen. Edistämme visionne mukaisesti hauraissa valtioissa elävien ja konflikteista tai luonnonkatastrofeista kärsivien ihmisten mahdollisuuksia toimia positiivisen ja kestäväen muutoksen hyväksi, mikä luo pohjan sopeutumiskykyisille ja oikeudenmukaisille yhteiskunnille. Työmme edistää ihmisoikeuksien toteutumista sekä syrjivien käytäntöjen ja epäoikeudenmukaisuutta aiheuttavien tekijöiden poistamista.

Ohjelmatyöhömmä vaikuttavat ja sitä ohjaavat osaltaan myös riskienhallintajärjestelmät, konflikt- ja sukupuolisensitiivisyys, ilmastonmuutos sekä ympäristöystävällisyys. Olemme sitoutuneet noudattamaan työssämme kansainvälisiä humanitaarisia periaatteita, joiden perusteella kaikilla on oikeus apuun ja suojeluun.

Vuonna 2024 toteutimme globaalia ohjelmaamme, joka ohjaa KUA:n pitkäkestoista kehitysyhteistyötä, humanitaarista apua sekä vaikuttamis- ja investointityötä hauraissa toimintaympäristöissä. Oikeusperustainen lähestymistapamme hyödyntää kestäväen kehityksen tavoitteita (Sustainable Development Goals - SDGs) ohjaavana viitekehyksenä. Työmme kolme teemaa liittyvät yksilön oikeuksiin: kaikilla on oikeus elää rauhassa, saada laadukasta koulutusta ja hankkia kestävä toimeentulo. Lisäksi huomioimme kaikessa työssämme sukupuolten tasa-arvon, kaikkien yhtäläiset osallistumisen mahdollisuudet, konfliktisensitiivisyyden ja ilmasto- ja ympäristökysymykset.

2. Toimintaympäristömme muutokset sekä toimintamme kehitys ja kasvu

Toimintaamme vuonna 2024 leimasivat kiihtyneet globaalit geopoliittiset muutokset sekä Lähi-idän kiristynyt tilanne Gazassa, Länsirannalla, Itä-Jerusalemossa ja Syyriassa ja Venäjän jatkama hyökkäyssota Ukrainaan. Poliittiset päätökset muun muassa Ruotsissa heijastivat lisääntyntä kansainväliseen apuun kohdistuvaa kriittisyyttä ja merkittävää toimintaympäristön muutosta.

Poliittinen paine on noussut kehitysyhteistyörahoituksen ohjaamiselle yhtäältä yritysyritysten kautta tapahtuvaan toimintaan ja toisaalta Eurooppaan tulneiden pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden aiheuttamien kulujen kattamiseksi. Lisäksi monet kehitysrahoittajat pohtivat varojen ohjaamista puolustusmenoihin kiristyneessä maailmanpoliittisessa tilanteessa. Tämän huomioimme vaikuttamistyössä ja panostamalla uusien rahoituskumppaneiden hankintaan avun jatkuvuuden ja toiminnan kestävyuden varmistamiseksi. Varainhankinnallisesti ja ohjelman vaikuttavuuden kannalta vuosi 2024 oli kaikkien aikojen paras.

Kestävän kehityksen periaatteet muodostavat yhteiset tavoitteet niin valtioiden, YK:n kuin muidenkin kehitystoimijoiden tekemälle työlle. Ne ohjaavat myös meidän toimintaamme. Kestävän kehityksen periaatteiden osana yksityisten toimijoiden rooli kehityssektorilla on kasvanut niin kansainvälisesti kuin Suomessa ja meidän toiminnassamme. Maatoimistoille antamassamme strategisessa ohjauksessa yritysyritysten kehittäminen oli yksi keskeisistä teemoista. Olemme laajentaneet vuosikymmenien työtämme naisten mikroyrittäjyyden parissa käsittämään pienten ja keskisuurten yritysten (Small and Medium-sized Enterprises eli SME) lainoitukset ja teknisen tuen. Toimintavuoden aikana KUA:n sijoitusyhtiö FCA Investments Oy (FCAI) jatkoi onnistuneesti lainamuotoisten sijoitusten tekemistä sekä uusien toiminta- ja rahoitusinstrumenttien kehittämistä. Yhtiö on nyt sijoittanut 16 miljoonan euron lainapääomansa ja neuvottelut lisälainasta Ulkoministeriön kanssa ovat loppusuoralla.

Ammatillinen koulutus ja erityisesti yrittäjäkoulutus ovat osoittautuneet tuloksekkaita. ”From learning to earning” eli oppimisen kautta toimeentuloon on naisten ja nuorten kanssa tekemämme työn tunnuslauseena monissa maaohjelmissamme. Olemme jatkaneet luovien alojen yrittäjäkoulutusta ja vakiinnuttaneet digitaaliset materiaalit ja menetelmät osaksi koulutussektorin toimintaamme.

Olemme myös vuonna 2016 perustetun Omnia Education Partnerships Oy:n (OEP Oy) vähemmistöosakas. Yhtiön toiminta on kasvanut ja ollut voitollista haasteellisista toimintaympäristöistä huolimatta.

Vuoden 2024 lopussa Kirkon Ulkomaanavulla oli maaohjelma 13 maassa.

Eurooppa	Afrikka	Aasia	Lähi-itä
Ukraina	Etelä-Sudan, Kenia, Keski-Afrikan tasavalta, Uganda, Somalia, Etiopia	Myanmar, Nepal, Thaimaa	Israel ja palestiinalaisalueet (IOPT), Jordania, Syyria

Afrikan Unioniin suuntautuvan vaikuttamistyön toimisto jatkoi toimintaansa Etiopian Addis Abebassa. Lisäksi Etiopiaan avattiin maatoimisto (ETCO). Kambodžan maatoimisto suljettiin vuoden 2024 aikana aiemmin tehdyn päätöksen mukaisesti.

KUA toimii edelleen Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston sihteeristönä. Rauhanverkostolla oli hankkeita useissa maissa, joissa KUA:lla ei ole toimintaa, esimerkiksi Koillis-Aasiassa. Suomessa rauhanverkosto on tehnyt yhteistyötä valtionhallinnon ja kansalaisjärjestöjen kanssa.

Tulevaisuudennäkymät

Näyttää siltä, että Kirkon Ulkomaanapu on vakiinnuttanut asemansa kansainvälisessä varainhankinnassa ja vuoden 2024 varainhankinnan tulos oli erinomainen. Samalla rahoituksen keskeinen haaste eli korvamerkkaamattoman rahoituksen varmistaminen ja kasvattaminen on käynyt yhä selkeämmäksi. Osittain tästä syystä ja organisaatorakenteen tehostamiseksi johtoryhmä toteutti hallinto- ja talousrakenteen arvion konsulttiyhtiö Accenturen koordinoimana. Organisaatorakenteeseen liittyvän talousvajeen korjaamiseksi käynnistettiin marraskuun lopussa järjestön Helsingin-toimistoa eli Service and Accountability Centeriä (SAC) koskevat muutosneuvottelut.

Heikentynyt globaali turvallisuustilanne ja hyökkäyssodan pitkittyminen sekä poliittiset linjanmuutokset Euroopassa alkoivat vaikuttaa negatiivisesti toimintamahdollisuuksiimme ja resurssointiimme. Olemme kehittäneet riskiarvioprosessiamme ja työ jatkuu myös 2025.

Kehitysyhteistyön globaalit rakennemuutokset tulevat vaikuttamaan toimintaamme tulevina vuosina merkittävästi. Järjestömme on edelleen kehitettävä uudenlaisia toimintatapoja ja löydettävä uudenlaisia rahoitusinstrumentteja missiomme, visiomme ja toimintatavoitteidemme toteuttamiseksi. Esimerkiksi yksityissektorin rahoituksen voimakas priorisointi jatkuu ja teimme työmme kehittämiseksi yrityssektorianalyysin. Toiminnassamme on osoitettava jatkossakin lisäarvomme ja kokemuksemme toimimisesta kehittyvissä maissa, erityisesti hauraissa olosuhteissa. Läheinen yhteistyömme kansainvälisten toimijoiden, kuten YK-järjestöjen, kehityspankkien, ACT-sisarjärjestöjemme ja muiden kansalaisjärjestötoimijoiden kanssa jatkuu.

2.1 Työmme teemat: Oikeus laadukkaaseen koulutukseen, rauhaan ja toimeentuloon

Tässä raportin temaattisessa osiossa kerromme muutamien esimerkkien kautta toimintamalleista ja aktiviteeteista projekteissamme ja ohjelmissamme sekä nostamme vuoden aikana käynnistyneitä uusia aloitteita. Numeerisen ja kvalitatiivisen kokonaiskuvan raportoimme globaalin ohjelman vuosiraportissa.

2.1.1 Oikeus koulutukseen

Tärkeimpiä tavoitteitamme on, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori pääsee kouluun ja saa laadukasta opetusta. Työskentelemme varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, toisen asteen ml. ammatillisen koulutuksen sekä koulutussektorin kehittämisen parissa.

Työmme painottuu pakolaisten tai muuten hauraassa asemassa olevien lasten ja nuorten koulutukseen. Panostamme erityisesti sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja vammaisten henkilöiden osallisuuteen. Katastrofien ja kriisien keskellä ihmiset kohtaavat kasvavia ja yllättäviä yhteiskunnallisia ja taloudellisia ongelmia. Näihin haasteisiin reagoidaan usein negatiivisilla selviämismenetelmillä, kuten turvautuen lapsiavioliittoihin ja lapsityövoiman käyttöön. Näiden ongelmien keskellä koulut tarjoavat lapsille turvallisen paikan kasvaa ja oppia ja voimme usein tukea myös perheitä laajemmin. Rakennamme, korjaamme ja varustamme oppimisympäristöjä ml. fyysisiä oppitiloja ja digitaalisia oppimisympäristöjä. Esimerkiksi Ukrainan sodan keskellä etäopiskelu on ollut suurimmalle osalle lapsia ja nuoria ainoa keino jatkaa opintojaan. Varmistamme laadukkaan koulutuksen vahvistamalla opettajien ammattitaitoa paikallisten ammattilaisten ja Opettajat ilman rajoja -verkostomme vapaaehtoisten avulla. Kriisien keskellä tärkeiksi nousevat myös opettajien psykososiaalisen tuen taidot. Opettajien oma hyvinvointi on kriittistä oppijoiden tukemisen rinnalla.

Elinikäinen oppiminen on tärkeää, sillä se parantaa nuorten mahdollisuuksia hankkia kestävä toimeentulo ja edistää yhteisöjen vakautta. Opinto-ohjaus tukee lapsia ja nuoria jatkamaan koulunkäyntiä sekä tukee nuoria löytämään urapolkuja.

Ammatillinen koulutus avaa ovia työharjoitteluun ja lopulta työllistymiseen. Laadukkaat oppimateriaalit ja koulutetut opettajat tukevat nuoria kasvussa vastuuntuntoisiksi ja välittäviksi aikuisiksi, minkä lisäksi vakautta vahvistetaan rauhankasvatuksen keinoin.

Alla listaamme esimerkkejä koulutustyöstämme vuonna 2024:

Ukraina: Tuimme lasten ja nuorten kouluun pääsyä korjaamalla vaurioituneita kouluja ja pommisuoja, mahdollistamalla opiskelun digitaalisesti laitteiden avulla ja vahvistamalla opettajien ja oppilaiden hyvinvointia. Tuellamme ukrainalainen kumppanimme järjesti psykososiaalista tukea tarjoavia kesäkerhoja peruskouluikäisille lapsille.

Globaali Education in Emergencies -työ: Sekondeerasimme kokopäiväisen ammattilaisen Unicefin Rapid Response Teamin (RRT) kautta Global Education Clusterille. Vuonna 2024 kyseinen henkilö tuki käynnistettyjä koulutusalan humanitaarisia klustereita muun muassa Turkissa maanjäristysten jälkeen, Kongon demokraattisessa tasavallassa sekä etänä Israelissa ja palestiinalaisalueilla.

Inklusiivinen opetus: Ugandassa, Keniassa ja Syyriassa vammaiset oppilaat saivat apuvälineitä, joiden avulla he pystyvät osallistumaan opetukseen samassa luokassa muiden kanssa. Inklusiivinen pedagogiikka oli yksi tärkeimmistä opettajankoulutuksen teemoista. Lisäksi tuimme psykososiaalisten tukimallien kehittämistä ja integrointia koulutusohjelmiin sekä lastensuojelun sisällyttämistä kaikkeen toimintaan koulutussektorilla.

Koulutussektorin tuki: Tuimme Ugandan opetusministeriön asettamaa koulusektorin uudistusta valmistelevaa komissiota. Vuonna 2022 komissio pyysi Kirkon Ulkomaanapua ja Unicefia esittämään omat suosituksensa Ugandan koulusektorin kehitystarpeista ja tukemaan komission työtä. Opettajat Ilman Rajoja (OIR) -verkostomme rekrytoivat suomalaisen Professori Emeritan komission tekniseksi tueksi kesällä 2023. Yhteistyö jatkui koko vuoden ja sitä pidennettiin alkuvuodelle 2024 komission toiveesta. Tuimme vuonna 2024 myös Etelä-Sudanin opetusministerin ja hänen delegaationsa vierailua Suomeen. Työ luo pohjaa Etelä-Sudanin koulutussektorin reformille. Vierailun fokuksessa oli varhaiskasvatus, opettajien koulutus, inklusiivinen opetus sekä ammatillinen koulutus.

Varhaiskasvatus: Ugandan maatoimistomme kehitti Unicefin varhaiskasvatuksen leikki- ja oppimateriaalipakettia kriisitilanteisiin (Early Childhood Development Kit in Emergencies) Ugandaan sopivaksi ja pilotoi sitä. Tulokset vaikuttavat Unicefin materiaalipaketin kehittämiseen globaalisti.

Opettajat ilman rajoja -verkosto: Yhteensä 43 Suomen opetus- ja kasvatustieteen ammattilaista (22 paikan päällä ja 21 etäyhteyksin) työskenteli vapaaehtoisina KUA:n koulutusalan hankkeissa. He tukivat ohjelman kehittämistä ja vahvistivat opetusalan henkilöstön ammatillista osaamista sekä rauhankasvatustyötä.

Työmme tuki lisäksi ammattiin ja yrittäjyyteen valmistavan koulutuksen kehittämistä, uusiin aloihin panostamista, opinto-ohjauksen edistämistä ja ammatillisten opettajien osaamisen vahvistamista.

Ohjesääntö ja koulutukset: Etelä-Sudanissa tuimme kansallisen oppisopimuskoulutuksen ohjesäännön suunnittelua ja sisällön tuottamista. Fasilitoimme työpajoja, joissa kokosimme monialaisessa yhteistyössä niin opinto-ohjaajien kuin ammatillisten opettajien koulutusohjelmien opetussuunnitelmia. Somaliassa ja Somalimaassa kouluttamamme paikalliset opinto-ohjauksen asiantuntijat pitivät säännöllisesti koulutuksia tukemiemme koulujen opettajille.

Luovat alat: Jatkoimme ja laajensimme Keniassa aloittamaamme luovien alojen (Creative Industries) -koulutusohjelmaa; Etiopiaan perustettiin Luovien alojen keskus eli Creative Hub ja toiminnan aloittamista tarkasteltiin myös muissa ohjelmamaissa, ml. Nepal.

Ammatillinen koulutus: Toteutimme arviointitutkimuksen Ugandan ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi UNHCR:n, ILO:n ja GIZ:n kanssa. Tulokset osoittivat, että opinto-ohjaus ja yrittäjyysopinnot ovat edistäneet opiskelijoiden työelämään sijoittumista – 71 prosenttia ammattiin valmistuneista sai työpaikan tai aloitti itsenäisen yritystoiminnan. Lisäksi tutkimus huomioi, että järjestämällä koulutuksia paikallisesti ja tukemalla lastenhoitoa naisten mahdollisuudet osallistua paranevat.

Myanmar: Myanmarin poliittisen tilanteen vuoksi jouduimme supistamaan opinto-ohjauksen kehittämishankkeiden toimintoja ja niiden kattavuutta. Olemme keskeyttäneet julkisen koulusektorin kehittämistyömme, mutta jatkaneet yhteistyötä aiempien pilottikoulujen ja luostarikoulujen kanssa. Fokuksemme Myanmarissa on väliaikaisesti opinto-ohjausmateriaalien laatimisessa ja kehittämisessä.

Opettajakoulutus: Aloitimme syksyllä 2022 laajan opettajakoulutusmateriaalien päivitystyön, joka perustuu maatoimistojemme nostamiin opettajien täydennyskoulutuksen tarpeisiin. Julkaisimme loppuvuodesta 2023 inklusiivisen opetuksen koulutusmanuaalin opettajille. Vuonna 2024 keskityimme opettajien ja oppijoiden mielenterveyden ja psykososiaalisen hyvinvoinnin tukemiseen liittyvän manuaalin kehittämiseen sekä etäopetuksen ja digitaalisten menetelmien pedagogisiin taitoihin keskittyvän manuaalin viimeistelyyn. Päivitystyö jatkuu keskittymällä leikin kautta oppimiseen ja aktiivisiin opetusmenetelmiin. Kaikki valmiit materiaalit jaetaan alan kaikille toimijoille käyttöön UNESCO Teacher Task Force sekä Inter-agency Network for Education in Emergencies verkostojen kautta.

2.1.2 Oikeus toimeentuloon

Jokaisella ihmisellä on oikeus toimeentuloon, jonka avulla hän pystyy elättämään itsensä ja perheensä, lisäämään omaa hyvinvointiaan ja osallistumaan tasa-arvoisena kansalaisena yhteisönsä kehittämiseen. Edistämme ohjelmamaissamme kestäväää taloudellista kehitystä, joka tarjoaa entistä paremmat toimeentulomahdollisuudet haavoittuvassa asemassa oleville ihmisille, joihin kuuluvat naiset, syrjäytymisvaarassa olevat nuoret ja pakolaiset.

Ohjelmamme jakaantuu kolmeen laajempaan kokonaisuuteen, jotka ovat työllisyyden edistäminen ammatillisen koulutuksen ja tukipalveluiden avulla, yritys- ja osuustoiminnan ja niihin liittyvien valmiuksien ja palveluiden kehittäminen sekä toimeentulon monimuotoinen tukeminen humanitaarisissa tilanteissa, jotka voivat toimintamaissamme olla esimerkiksi äkillisiä luonnonkatastrofeja tai pitkittyneitä kriisejä. Kriisialttiilla alueilla ja ns. hauraissa valtioissa työssämme painottuu myös elinkeinotoiminnan kriisinkestävyys eli resilienssi ja yhteisöjen katastrofivalmiudet, joiden vahvistuminen sekä vähentää kriisien vaikutuksia että nopeuttaa vaikutuksista toipumista ja jälleenrakennusta. Konfliktierkillä alueilla panostetaan myös yhteiskunnan vakauden vahvistamiseen.

Ammatillinen koulutus ja työllistymisen tukipalvelut

Ammatillisissa koulutusohjelmissamme oppiminen linkitetään suoraan toimeentulomahdollisuuksiin ja markkinatutkimuksilla ja yritysysteistyöllä varmistetaan, että koulutetulle työvoimalle on kysyntää. Työllistymistä myös tuetaan eri keinoin, joita ovat muun muassa uraohjaus, työssäoppimisjaksot, työnhakutaidot ja yrittäjyyspolun valinneilla yrityksen käynnistämiseen valmentava esihautomotoiminta. Suurin osa nuorista kouluttautui vielä vuonna 2024 niin sanotusti perinteisille rakennus-, palvelu- ja

kaupan aloille, mutta näiden rinnalla yleistyivät digitaaliset ja luovat toimialat, jotka tarjoavat runsaasti freelance-tyyppisiä tehtäviä ja etätyömahdollisuuksia. Huomattava osuus hyödynsaajista työllistyy itsenäisinä ammatinharjoittajina.

Keski-Afrikan tasavallassa nuorten ammatinharjoittamista tuettiin perinteisillä toimialoilla (esimerkiksi ompelu, korjaamotoiminta, pitopalvelut) koulutuksen, yrittäjämentoroinnin ja toiminnan mahdollistavien perustyövälineiden avulla. Peruskoulutuksen puutteiden vuoksi he saivat lisäopetusta luku- ja laskutaidoissa. Tällainen toiminta on tyypillistä syrjäisillä seuduilla ja maatalousvaltaisilla alueilla myös muun muassa **Ugandassa ja Etelä-Sudanissa**.

Keniassa KUA kasvatti toimintaansa erityisesti digitaalisilla ja luovilla toimialoilla. Digitaalinen koulutusohjelma paransi työttömien nuorten työllistymistä digitaalisen ja graafisen suunnittelun, markkinoinnin ja animaation aloilla sekä esimerkiksi kuvittajina. Hybridikoulutus, joka yhdistää tietopuolisen opetuksen käytännön harjoitusprojekteihin, kehittää ammatillisia ja yrittäjäyystaitoja sekä yleisiä työelämävalmiuksia. Koulutuksen jälkeen opiskelijat siirtyvät v. 2024 perustettuun Creative Hub -hautomoon, joka tarjoaa ajantasaisten työvälineiden lisäksi valmennusta ja varmistaa taitojen siirtymisen käytäntöön työelämän edellyttämällä tasolla. Vuonna 2024 yli 60 prosenttia opiskelijoista (72) työllistyi freelance- tai pysyvämpiin työsuhteisiin. Tämän lisäksi 401 naista ja naisyrittäjää osallistui ns. suppilomallilla toteutettavaan koulutusohjelmaan Women In Creative Enterprises (WICE), jossa perustaitovaiheen ja liikeideoiden arvioinnin jälkeen 20 % osallistujista siirtyi intensiiviseen hautomovaiheeseen ja sai monipuolista ja käytännönläheistä tukea joko yrityksen käynnistämiseen tai kasvattamiseen ja liikeyhteyksien luomiseen. WICE-ohjelmaa toteutetaan sekä Nairobissa että Turkanan pakolaisalueella.

Somaliassa tarjottiin lisäkoulutusta kolmannen asteen opinnot suorittaneille työttömille nuorille. He osallistuivat uraohjaukseen ja vuoden jatko-opintoihin, jotka tähtäsivät työllistymiseen ohjelmistokehityksen, interaktiivisen median ja sisällöntuotannon parissa.

Digitaalisten taitojen merkitys korostui kaikessa KUAn ammatillisen koulutuksen tarjonnassa, sillä niillä on mahdollista laajentaa pääsyä koulutuksen piiriin ja lisätä nopeasti työllistymismahdollisuuksia muun muassa etätyöskentelyn avulla. Esimerkiksi **Palestiinan Länsirannalla** naisten liikkuvuus on rajoitettua, mikä vaikeuttaa sekä kouluttautumista että työllistymistä. Yhden ratkaisun näihin ongelmiin tarjosi virtuaalinen

oppimisalusta, jota hyödyntäen naiset saivat uraohjausta, oppivat yrittäjyystaitoja ja työssäoppiminen mahdollistui etätöyön avulla.

Jordaniassa KUAN ohjelmiin osallistuvat yrittäjät työllistivät vastavalmistuneita nuoria, jotka kehittivät yrityksille digitaalisia markkinointikanavia ja online-ratkaisuja soveltaen yliopistokoulutukseensa kuuluneita ICT-, viestintä- ja markkinointitaitoja ja samalla kerryttäen käytännön valmiuksia palvella yrityselämän markkinointitarpeita. Sama hanke käytti luovan visuaalisen tarinankerronnan menetelmiä naisten taloudellisen näkyvyyden edistämiseen ja nosti esiin naisia, jotka olivat ottaneet huomattavia taloudellisia, yhteiskunnallisia tai henkilökohtaisia kehitysaskelaita.

Edistämme työllisyyttä myös yrityskumppaneiden avulla. Kenialaisen kiertotalousyrityksen kanssa toteutettava yhteishanke on synnyttänyt yli 700 työpaikkaa pääosin slummeissa asuville kouluttamattomille naisille vuosien 2022–24 aikana muovin keräyksen, lajittelun ja prosessoinnin parissa. Työntekijöiden koulutuksen lisäksi kiinnitimme huomiota työolojen parantamiseen ja naisten taloudelliseen voimautumiseen, mikä on mahdollistanut työstä saatavien tulojen suunnitelmallisen käytön perheen hyvinvoinnin kohentamiseen. Vihreä talous tulee jatkossakin olemaan avaintoimialojamme luovien alojen rinnalla.

Yritysten perustaminen ja maatalouden merkitys työllistäjinä

Suuri osa toimintamaistamme on ns. hauraita valtiota, jolloin työssämme painottuu erityisesti elinkeinotoiminnan kriisinkestävyys eli resilienssi ja sen vahvistaminen. Monimuotoisen köyhyyden kitkeminen vaatii välittömiin tarpeisiin vastaamisen ja varautumisen lisäksi rakenteellisia muutoksia ollakseen kestävä. Tällöin toiminta laajenee yksilö- ja yhteisötasolta tarkastelemaan ja kehittämään mm. markkinoiden ja tuotannon arvoketjujen toimintaa. Hankkeet sisältävät entistä enemmän yrittäjien ja tuottajien organisoitumista ja verkostoitumista yksityisen ja julkissektorin kanssa sekä eritasoista vaikuttamistyötä toimintaympäristön mukaisesti. **Yritysyhteistyötä edistämällä** pyrimme myös luomaan uutta työtä, työpaikkoja ja ansaintamahdollisuuksia nuorille, naisille ja pakolaisille. Yritystoiminnan rakenteellisista edellytyksistä keskeisiä ovat rahoitus- ja kehittämispalveluiden saatavuus ja toimivat markkinayhteydet. Tällainen työ lisääntyi vuonna 2024 monitoimijayhteistyönä, jossa KUA toimi välittäjänä varmistaen suorien ja kestävien yhteistyösuhteiden syntymisen tukemiensa yritysten ja yksityisten ja julkisten palvelujen tarjoajien välille.

Maaseutuelinkeinojen edistäminen on tärkeää paikallisen ruokaturvan kannalta. Sen keskiössä säilyivät tuottajaryhmät, osuuskunnat ja osuuskassat, jotka pysyvinä rakenteina tuovat yhteen satoja ja jopa tuhansia tuottajia – noin 80 prosenttia näistä naisia – ja varmistavat jäsenten pääsyn sekä markkinoille että tuotannossa tarvittavien kehittämis- ja rahoituspalvelujen piiriin, jotka vaihtelevat kontekstin mukaan yhteisöjen pienimuotoisista säästö- ja lainaryhmistä formaalin rahoitussektorin laaja-alaisiin palveluihin. Toimeentulotyöstämme hyötyvien ihmisten määrä on suurin nimenomaan maaseutusektorilla, alustavien arvioiden mukaan noin 15 000 ihmistä vuonna 2024.

Ugandassa jatkoimme tukeamme naismaissinviljelijöiden osuuskunnalle sekä maanviljelyn että muiden tulonlähteiden kehittämisessä. Viljelyn ilmastokestävyys sekä rinnakkaiselinkeinot ovat oleellisia perheiden taloudellisen turvan kannalta lisääntyneiden sato- ja markkinariskien vuoksi. Maissiosuuskunnan jäsenmäärä kasvoi vuonna 2024 ja sen rinnalla toimivat säästö- ja lainaryhmät tavoittivat yli 1 500 naista. Viljelijöiden ja yrittäjien organisoituminen resurssien yhdistämiseksi ja yhteisten etujen ajamiseksi on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi vahvistaa elinkeinotoiminnan kestävyttä ja resilienssiä viime vuosien toistuvissa talouskriiseissä.

Vuonna 2024 solmimme uusia yhteistyösuhteita myös erilaisiin suomalaisiin tahoihin. **Metropolia-ammattikorkeakoulun** kanssa alkoi yhteistyö innovatiivisen ruokatuotantopilotin käynnistämiseksi Keniassa. Pilotti testaa vertikaalisen vesiviljelyn mahdollisuuksia mm. ilmastonmuutoksesta kärsivillä kuivuusalueilla ja kohderyhmänä ovat naisviljelijät. Yritysten perustamiseen tähtäävässä työssä tukenamme on myös KUA:n yhteydessä toimivan **Naisten Pankin** yrityskehittäjäverkosto. Koronapandemian keskeyttämä Naisten Pankin Skills Donation -vapaaehtoisohjelma alkoi uudelleen vuonna 2024. Kolme suomalaista asiantuntijaa antoi ilmaisanoksensa osuustoiminnan, yrityskouluttamisen ja markkinoinnin kehittämiseen Ugandassa ja Nepalissa, ja käynnistimme viiden lisäresurssin haun vuodelle 2025.

2.1.3 Oikeus rauhaan

Rauha on edellytys ihmisoikeuksien toteutumiselle ja kestävälle kehitykselle. Kun yhteisöt saavat elää rauhassa, lapset voivat keskittyä koulunkäyntiin ja aikuiset toimeentulon hankkimiseen ja vakaan yhteiskunnan rakentamiseen.

Rauhantyömme keskittyy pääosin maailman hauraimpiin valtioihin kuten Etelä-Sudaniin, Keski-Afrikan tasavaltaan ja Somaliaan sekä maihin, joissa konfliktit ovat pitkittyneet. Vakautta haastavat sodan ja konfliktien lisäksi kansalaisyhteiskunnan pienentyvä

toimintatila ja vihapuhe sekä ilmastonmuutos, joka lisää kilpailua niukoista luonnonvaroista ja kiihdyttää väestön pakkomuuttoa.

Vaikka tarve rauhantyölle kasvaa koko ajan, kiinnostus ja resurssit konfliktien ehkäisemiseen ja ratkomiseen ovat pienentyneet. Rauhantyön tila kutistuu, kun globaalin huomion keskipiste siirtyy ja konfliktien ratkaisua dialogin kautta haastetaan entistä voimakkaammin. Paikalliset rauhantoimijat tarvitsevat entistä vahvempaa tukea kestävän ja oikeudenmukaisen rauhan aikaansaamiseksi, joka edustaa laajasti yhteiskunnan eri ääniä. Kestävän muutoksen aikaan saaminen edellyttää myös rauhan, koulutuksen ja toimeentulon välisen yhteyden vahvistamista.

Rauha ei tarkoita vain konfliktin päättymistä. Kestävässä rauhassa koko yhteisö sitoutuu muuttamaan rakenteita sellaisiksi, että ne tukevat eri ryhmien rauhanomaista rinnakkaiseloä. Kansalaisyhteiskunnan toimijat ovat ratkaisevassa asemassa osallistavan ja oikeudenmukaisen rauhan rakentamisessa, mutta ne tarvitsevat pitkäkestoista tukea työlleen.

Rauhan saavuttaminen ja säilyttäminen edellyttää osallisuutta. Konfliktit vaikuttavat naisiin, nuoriin ja uskonnollisiin ja perinteisiin toimijoihin ja heillä on merkittävä rooli kestävän rauhan aikaansaamiseksi. Rauhanprosesseissa nämä ryhmät usein sivuutetaan. Me haluamme varmistaa, että he saavat äänensä kuuluviin.

Vuonna 2024 jatkoimme työtämme osallistavan rauhan edistämiseksi kansallisella ja paikallisella tasolla. Vahvistimme rauhantyön linkkiä muihin temaattisiin painopisteisiin ja toimintamuotoihin, esimerkiksi rauhankasvatuksen kautta sekä tukemalla vaihtoehtoisia toimeentulon muotoja resurssikonfliktien ratkaisun tukena.

Alla listaamme esimerkkejä rauhantyöstämme vuonna 2024:

Somalia: Osana rauhantyömme kehitystä ja linkittämistä vaikuttamistyöhömme jatkoimme vuonna 2024 Somalian osallistavan paikallishallinnon ja kansallisen sovinnon viitekehyksen edistämistä. Kansallisen sovintotyön edistämistä tuimme kansallisen sovintotyön kapasiteetin (kansallinen, osavaltio- ja paikallistaso) arvioinnin ja siihen perustuvan kehittämisen, sekä näitä ohjaavien politiikkakokonaisuuksien uudistamisen tuen kautta. Tuimme Somalian kansallisen sisäministeriön sekä kolmen osavaltion sisäministeriöiden institutionaalisten kyvykkyysien arviointia toimeenpanna kansallista sovinto-ohjelmaa, ja arviointitulosten kautta tuimme keskeisten kansallisten vastuunkantajien ja instituutioiden kehittämistoimia kansallisen sovinto-ohjelman toimeenpanossa. Tuimme yhteisöjen sovintotyötä, painopisteenä naisten ja nuorten

osallisuuden vahvistaminen esimerkiksi rauhantyön ja sovittelun taitojen ja dialogitilojen tuen kautta. Tuimme Somalian hallintoa ja yhteisöjä saavuttamaan kolme klaanien välistä tulitaukosopimusta ja näiden jälkeistä rauhansopimusta. Tuimme uuden paikallishallinnon perustamista Mahadayn kaupunkiin ja paikallishallinnon kehittämistä ja kaupungin valtuuston mandaatin uusimista yhdessä rauhanprosessin kanssa Warsheikin kaupungissa.

Kenia: Olemme vakiinnuttaneet asemaamme yhteisötason rauhantyössä yhdessä paikallisten toimijoiden sekä lääninhallinnon ja kansallisen hallituksen kanssa. Pitkäkestoinen rauhantyö Kerion laakson alueella on johtanut lääninhallinnon rakenteeseen, joka pyrkii varoittamaan konfliktitilanteista ja mahdollistaa niihin reagoimisen yhteisöistä saatujen varoitusviestien perusteella. Tuemme yhteisöjen valmiutta osallistua yhteistoimintaan hallinnon kanssa konfliktien ehkäisemiseksi ja ratkaisemiseksi. Luottamus viranomaisten ja yhteisöjen välillä on perinteisesti ollut heikkoa, joten yhteisöjen kasvanut raportointi viranomaisille on merkittävä indikaatio kasvaneesta luottamuksesta. Yhteisöjen sisäiset ja väliset rauhanfoorumit tuottavat konfliktianalyysiä yhteistyön tueksi. Tiedon avulla ennaltaehkäistään väkivaltaa ja konflikteja, tai estetään niiden leviämistä ja vaikutuksia yhteisöissä. Tukemamme naisten ruohonjuuritason ryhmät vaikuttavat sekä yhteisöjen sisällä että niiden välisissä rauhandialogeissa, sekä tuottavat suosituksia viranomaisille vaikuttavien toimien edistämiseksi. Yhteisöjen välisiä konflikteja pahentaa ilmastonmuutoksen vaikutukset luonnonvaroihin, jonka vuoksi KUA tukee vaihtoehtoisia ilmastokestäviä toimeentulon muotoja alueella osana rauhantyötämme.

Etelä-Sudanissa KUA tuki vuonna 2024 kansallisen rauhansopimuksen toimeenpanoa ja paikallisia rauhanprosesseja, jotka keskittyivät muun muassa siviilien suojeluun sekä pakolaisten uudelleen integraatioon yhteisöihin. Uskonnollisilla toimijoilla on ollut merkittävä rooli rauhantyössä sekä paikallisella että kansallisella tasolla. KUA on tukenut heidän rooliaan pitkäkestoisesti. Vuonna 2024 Etelä-Sudan valmistautui ensimmäisiin vaaleihin maan itsenäistymisen jälkeen, osana vuoden 2018 rauhanprosessin toimeenpanoa. Uskonnollisilla johtajilla on ollut merkittävä rooli rauhanvälittäjänä konfliktin osapuolten välillä, joka johti vuoden 2018 sopimukseen ja jonka toimeenpanoa he ovat tukeneet. Osana vaaleihin valmistautumista uskonnolliset johtajat kokosivat vaaleihin ja rauhanprosessiin liittyviä suosituksia, jotka koottiin muun muassa kahteen politiikkasuosituspaperiin kansallisille ja kansainvälisille päätöksentekijöille, vaikkakin vaalit lopulta siirrettiin.

Keski-Afrikan tasavallassa jatkoimme tukeamme rauhansopimuksen toimeenpanolle etenkin paikallisella tasolla tukemalla paikallisia rauhan ja sovinnon komiteoita paikallisten konfliktien ratkaisussa sekä nuorten roolia rauhantyössä rauhankerhojen kautta. Rauhankerhot tarjoavat tilan nuorille edistää rauhaa ja torjua muun muassa vihapuhetta ja huhuja. Vuonna 2024 laajensimme kumppanuuttamme UNHCR:n kanssa tukemaan myös pakolaisten uudelleenintegroitua yhteisöihin ja sosiaalista koheesiota eri ryhmien välillä.

Ugandassa tuemme haavoittuvassa asemassa olevien nuorten yhteiskunnallista osallistumista ja nuorten roolia väkivaltaisen ekstremismin torjumisessa. Nuoret hyötyivät ammattikoulutuksesta, jonka lisäksi KUA:n tukemat rauhankerhot tarjosivat nuorille turvallisen tilan suunnitella yhteisötason hankkeita ja dialogeja eri sidosryhmien kanssa siitä, kuinka lisätä nuorten mielekästä osallistumista kansalaistoimintaan. Rauhankerhot hyödynsivät Opettajat ilman rajoja -verkoston ja paikallisen kumppanijärjestön kanssa tekemää rauhankasvatuksen opetusmanuaalia. Toteutamme hanketta Uganda Muslim Youth Development Forum -järjestön kanssa.

Jatkoimme rauhankasvatustyötä myös Keniassa, Keski-Afrikan tasavallassa ja Etelä-Sudanissa. Koulutimme kerhojen ohjaajia opetusmateriaalin käytöstä sekä toiminnallisista ja osallistavista opetusmenetelmistä.

KUA toimii erittäin haastavissa toimintaympäristöissä, joissa tila rauhantyölle on erittäin rajallinen. Tästä huolimatta käynnistimme esimerkiksi **Syyriassa** vuonna 2024 YK-rahoituksella hankkeen, joka tukee yhteisöjen roolia sosiaalisen koheesion edistämiseksi. Lisäksi teimme valmistelevaa suunnittelutyötä muun muassa **Myanmarissa** ja osallistuimme aktiivisesti vaikuttamistyöhön niin Suomessa kuin globaalisti kestävän rauhan edistämiseksi muun muassa Syyrian sekä Israelissa ja miehitettyjen Palestiinalaisalueiden tilanteissa.

Edistämme rauhantyötä kohdemaissamme maaohjelmien, paikallisten kumppanien ja alueellisen ohjelmatyön sekä Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston (Network for Religious and Traditional Peacemakers) globaalin rauhantyön kautta. Rauhanverkosto tuo yhteen jäseniensä ja tukijoidensa rauhantyön osaamista. Verkosto tukee uskopohjaisten ja perinteisten rauhantoimijoiden sekä naisten ja nuorten pyrkimyksiä edistää rauhaa ruohonjuuritason rauhanprosesseissa. Verkosto linkittää näitä pyrkimyksiä kansallisiin rauhanprosesseihin ja kansainväliseen rauhanarkkitehtuuriin. Vuonna 2024 uudistimme rauhantyötämme ohjaavaa teemastrategiaa ja käynnistimme kehittämistyön vammaisinklusion vahvistamiseksi

rauhantyössä. Tiivistimme myös yhteistyötä Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkoston kanssa maaohjelmatasolla esimerkiksi Somaliassa ja Etelä-Sudanissa tukemalla paikallisten rauhanvälittäjien kapasiteettia ja mahdollistamalla heidän roolinsa esimerkiksi teknisen ja logistisen tukemme avulla. KUA ja rauhanverkosto tukivat yhteistyössä ulkoministeriön rauhanvälityskeskukseen ja muiden toimijoiden kanssa Suomen kansainvälisen rauhanvälitystoimintaan liittyvien toimien järjestämistä. Esimerkiksi kymmenettä kertaa järjestetty kansainvälinen National Dialogues eli Kansalliset dialogit -konferenssi toi yhteen yli 200 osallistujaa yli 60 maasta. Tuimme myös asiantuntijaroolissa Turkin järjestämää Islamilaisten maiden yhteistyöjärjestön maille suunnattua rauhanvälityskoulutusta.

2.1.4 Humanitaarinen apu

Vuonna 2024 jatkoimme humanitaarista työtämme pitkittyneissä kriiseissä Etelä-Sudanissa, Ugandassa, Somaliassa, Myanmarissa, Syyriassa ja Keski-Afrikan tasavallassa. Kuivuus ja tulvat, joita ilmastonmuutos on pahentanut, vaikuttivat edelleen Itä-Afrikkaan ja pahensivat jo ennestään kriittistä elintarvikepulaa. Vastasimme myös taifuuni Yagin Myanmarissa aiheuttamiin äkillisiin tulviin tarjoamalla kärsineelle väestölle välitöntä hätäapua Itä-Bagon ja Kayinin osavaltioiden alueilla.

Heinäkuussa käynnistimme kiireellisiin koulutus-, toimeentulo- ja suojelutarpeisiin vastaavan humanitaarisen avun Etelä-Sudanista ja Etiopiasta saapuvien pakolaisten tukemiseksi Kenian Kakuman ja Kalobeyein pakolaisleireillä.

Vuonna 2023 alkaneen Hamasin ja Israelin välisen aseellisen konfliktin kärjistymisen seurauksena tutkimme mahdollisuuksia humanitaarisen avun tarjoamiseen Gazassa. Valitsimme työtä toteuttavan kumppanin vuoden lopulla. Länsirannalla tarjosimme vuonna 2024 psykososiaalista tukea ja koulutustoimintaa vaikeuksista kärsiville yhteisöille.

Syyskuussa 2024 Libanonissa syttyi aseellinen konflikti, joka johti nopeaan hätäavun tarpeeseen. Syyriassa tarjosimme välitöntä tukea Libanonista pakeneville pakolaisille keskittyen suojaan ja hätäaputarvikkeisiin. Libanonissa toimintamme keskittyi ruoka-apuun, WASH-tukeen ja psykososiaaliseen tukeen maan sisäisiksi pakolaisiksi joutuneille ihmisille.

Työmme Ukrainassa keskittyi edelleen laadukkaaseen koulutukseen, johon sisältyi turvallisten oppimistilojen tarjoaminen, opettajien ammatillisten taitojen vahvistaminen sekä koulutusmateriaalien toimittaminen.

Humanitaarinen toimintamme keskittyy pääasiassa koulutukseen hätätilanteissa. Vuonna 2024 lähetimme asiantuntijan Global Education Clusteriin (GEC), jossa tämä koordinoi YK:n johtamaa humanitaarista koulutusta katastrofitilanteissa. Entisen toimihenkilömme tilalle astui uusi henkilö vuoden lopussa.

Kirkon Ulkomaanapu on aktiivinen kansainvälisissä humanitaarisissa verkostoissa ja integroi humanitaarisen vaikutuksen ydinosaamiseensa. Vuodesta 2024 voimaan astunut uusi humanitaarinen strategiamme vahvistaa luontopohjaisia humanitaarisia ratkaisuja, ja aloitimme sen toimeenpanon vuoden 2024 aikana. Samaan aikaan jatkoimme keinojen selvittämistä Sudanin pakolaiskriisin lievittämiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Myös toimintamme Etiopiassa edistää tätä työtä.

2.1.5 Vaikuttamistyö

Vaikuttamistyömme painopisteinä olivat rauhantyö, laadukas koulutus ja toimeentulo, naisten oikeudet sekä kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun politiikkaan ja rahoitukseen liittyvät kysymykset. KUA kävi laajasti keskusteluja suomalaisten päättäjien kanssa niin ulko- ja kehityspolitiikkaa linjanneista selonteista kuin rahoituksesta.

Rauhantyömme fokuksessa olivat Etelä-Sudanin rauhanprosessin tukeminen sekä kansainväliseen oikeuteen perustuvan lähestymistavan vahvistaminen Lähi-idän tilanteessa. Keskiössä oli paikallisten toimijoiden näkemysten vahvistaminen suomalaisessa keskustelussa, mistä päätöksentekijät laajasti kiittivät. Olimme yhdessä kumppaneidemme kanssa myös järjestämässä National Dialogues -konferenssia Helsingissä sekä sivutapahtumia YK:n yleiskokouksen yhteydessä.

Koulutusvaikuttamisessamme korostui oikeus koulutukseen myös kriisin tai konfliktin keskellä. Etelä-Sudanin opetusministeri delegaatioineen oli vieraanamme tutustumassa Suomen koulutusjärjestelmään sekä kertomassa maan tilanteesta. Suomessa vaikutettiin onnistuneesti siihen, että koulutus säilyy kehityspolitiikan painopisteenä.

Jatkoimme yhteistyötämme UNHCR:n, ILO:n ja GIZ:n kanssa pakolaisten ammatillisen koulutuksen edistämiseksi. Osallistuimme African Skills Week -tapahtumaan Accrassa sekä ILO:n järjestämään Decent Jobs for Youth -konferenssiin Kigalissa. Laadimme yhdessä kumppaneidemme kanssa suosituksia Afrikan Unionin ammatillisen koulutuksen strategian päivittämiseksi erityisesti pakolaisten integroinnin ja vammaisten osallistamisen osalta.

Kesällä 2025 järjestettävä neljäs kehitysrahoituskonferenssi on KUA:lle paikka nostaa esille pienten- ja keskisuurten eli pk-yritysten roolia kestävän talouskasvun ja

toimeentulon vahvistamisessa. Vuoden 2024 aikana teimme vahvaa vaikuttamistyötä pk-sektorin näkökulman saamiseksi mukaan neuvotteluprosessiin. Osallistuimme useisiin korkean tason tapahtumiin (LDC Future Forum, FFD Forum, UNGA) ja järjestimme tilaisuuksia kumppaneidemme kanssa.

Osallistuimme Suomen YK:n yleiskokousdelegaatioon ja olimme mukana korkean tason viikon jälkeen järjestetyssä briiffauksessa muille järjestöille. Ihmisoikeudet olivat vahvasti esillä koko vuoden ajan, ja Suomen jäsenyys ihmisoikeusneuvostossa tarjosi tähän tärkeän väylän. KUA järjesti CSW:n yhteydessä sivutapahtuman naisten ilmastokestävästä toimeentulosta Nepalissa. Osallistuimme aktiivisesti naiset, rauha ja turvallisuus -työhön.

Vahvistimme vaikuttamistyön yhteistyötä maatoimistojemme kanssa järjestämällä koulutuksia ja työpajoja muun muassa Keniassa, Ugandassa ja Myanmarissa. Uusi vaikuttamistyön strategiamme hyväksyttiin.

3. Säätiökonsernin rakenne ja talous

Kirkon Ulkomaanavun säätiön konserniin on yhdistelty Jordanian, Kenian, Thaimaan ja Yhdysvaltojen toimistot sekä Omnia Education Partnerships Oy (osuus 20%), FCA Investments konserni (osuus 100%) sekä Egg Production (U) Ltd, joka sijaitsee Ugandassa (osuus 100%). FCA Investments -konserniin kuuluu FCA Investments Oy:n lisäksi sen tytäryhtiö Missing Middle Opportunity Facility Oy ja tämän Ugandaan rekisteröity sivuliike Missing Middle Opportunity Uganda.

Kirkon Ulkomaanavun emon kirjanpitoon on yhdistelty sivuliikkeinä käsitellyt toimistot, jotka sijaitsevat Kambodžassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Nepalissa, Myanmarissa, Ukrainassa, Syyriassa sekä Ugandassa ja Etiopiassa.

3.1 Talous

Hallituksen raportissa luvut on ilmaistu muodossa: Konserni 2024 (Konserni 2023), Emoyhtiö 2024 (Emoyhtiö 2023). Jos konsernin ja emoyhtiön luvut eivät eroa toisistaan, näytetään ainoastaan yhdet luvut.

Konsernin taloudellinen tulos oli negatiivinen, -1,1% (-0,3%) konsernin kokonaistuotoista. Tuloksen lasku selittyy kohdennettujen tuottojen siirtämisellä seuraavalle tilikaudelle käytettäväksi.

Tuloslaskelma (M€)	2024 Toteuma	2023 Toteuma	A24 - A23 M€ muutos	A24 - A23 % muutos
Tuotot yhteensä ml. rahastosiirrot	74,5	72,7	1,8	2 %
<i>Avustustyön kulut</i>	-68,4	-64,8	-3,6	6 %
<i>Tukitoimintojen (varainhankinta, viestintä ja sidosryhmätyö) kulut</i>	-5,5	-5,2	-0,3	6 %
Kulut Yhteensä (ml. yleishallinnon kulut)	-75,3	-72,9	-2,4	3 %
KUA konserni yhteensä	-0,8	-0,2	-0,6	272 %

Konsernin taloudellinen asema on vakaa. Oma pääoma sisältäen rahastot kasvoi ja vuoden 2025 varmistuneiden hankerahoitusten määrä on merkittävä.

	2024		2023		Muutos	
	M€	Konserni	Emo	Konserni	Emo	Konserni
Tilikauden tulos		-0,8	-0,5	-0,2	0,9	-0,6
Oma pääoma (ml. rahastot)		16,7	17,7	15,6	16,6	1,1
Lyhytaikaiset saamiset		15,5	13,5	18,7	16,6	-3,2
<i>Ennakkomaksut projekteille</i>		1,9	1,9	5,2	5,2	-3,3
Vieras pääoma		42,6	26,2	38,4	21,3	4,2
<i>Saadut ennakot</i>		20,0	20,0	16,2	15,4	3,8

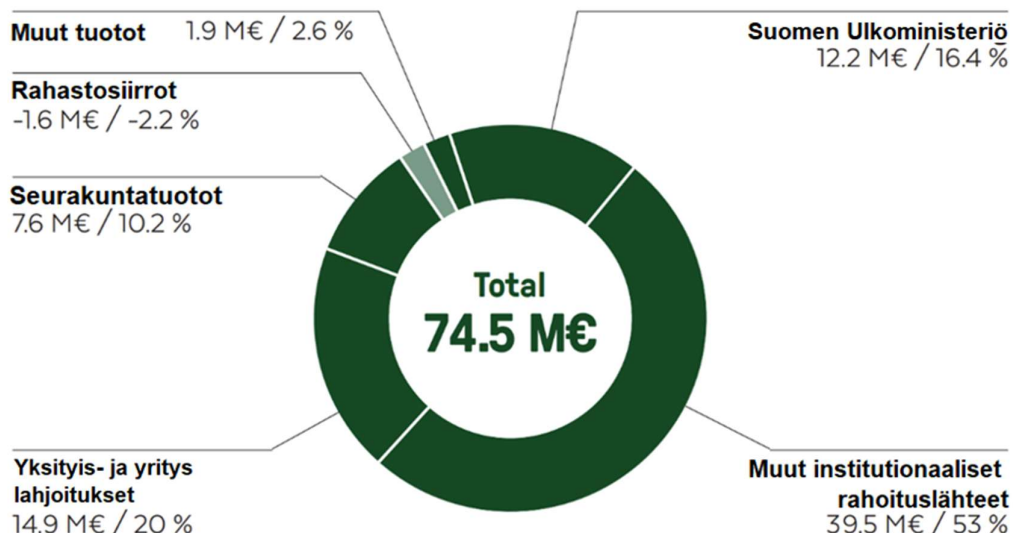
Pitkäaikainen vieras pääoma sisältää FCA Investments Oy:n lainan Suomen valtiolta. Laina-aika on enintään 18 vuotta ensimmäisestä nostosta (2019) ja emoyhtiö takaa lainan mahdolliset tappiot 3,0 M€ asti.

3.1.1 Tuotot

Tuloslaskelma (M€)	2024 Toteuma	2023 Toteuma	A24 - A23 M€ muutos	A24 - A23 % muutos
Suomen ulkoministeriö	12,2	8,0	4,2	53 %
Muut institutionaaliset rahoituslähteet	39,4	37,4	2,0	5 %
Seurakuntatuotot	7,7	7,7	0,0	0 %
Yksityislahjoitukset	14,9	16,4	-1,5	-9 %
Muut tuotot	1,9	1,5	0,4	27 %
Rahastosiirrot	-1,6	1,6	-3,2	-201 %
Yhteensä	74,5	72,7	1,8	2 %

Vuonna 2024 tuotomme kasvoivat 2,5% edellisvuodesta. Institutionaaliset rahoituslähteet, mukaan lukien Suomen ulkoministeriö, kasvoivat 14%. Kotimaan varainhankinnan tuotot laskivat 6% ja yksityislahjoitukset laskivat 9%. Seurakuntatuotot pysyivät edellisvuoden tasolla. Varainhankinnan tuotot olivat kuitenkin ennusteen mukaisia.

2024 Tuotot

3.1.2 Kulut

Tuloslaskelma (M€)	2024 Toteuma	2023 Toteuma	A24 - A23 M€ muutos	A24 - A23 % muutos
Avustustyön kulut	-68,4	-64,8	-3,6	6 %
Tukitoimintojen (varainhankinta, viestintä ja sidosryhmätyö) kulut	-5,5	-5,2	-0,3	6 %
Yleishallinnon kulut	-5,6	-5,5	-0,1	2 %
Hallintokulukorvaukset (ns. flat rate)	4,6	4,0	0,6	15 %
Investoinnit	-0,3	-1,3	1,0	-77 %
Kulut yhteensä	-75,3	-72,9	-2,4	3 %

Muut kuin avustustyön kulut, pois lukien sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut, laskivat 3% edellisvuodesta. Yleishallinnon kulujen siirrot avustustoimintaan (ns. flat rate-hyvitykset) kasvoivat 15% kattaen yleishallinnon kulujen kasvun.

Avustustyön kulut kasvoivat 6% johtuen vastaavasta institutionaalisten tuottojen kasvusta.

Avustustoiminnan kulujen osuus kokonaiskuluista oli 91% (90%). Luku poikkeaa hieman edellisvuodesta ja kuvastaa institutionaalisten tuottojen ja siihen liittyvien flat rate -hyvitysten kasvua.

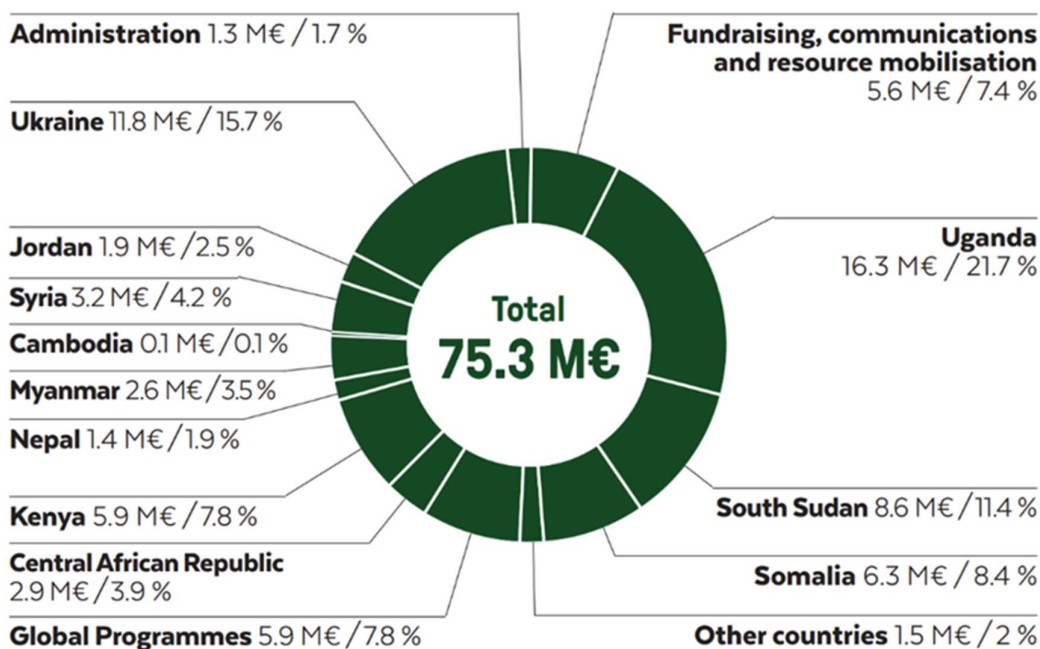
Palkat ja palkkiot sivukuluineen olivat yhteensä 23,7 M€ (22,4 M€), 20,8 M€ (19,9 M€).

Tilikauden aikana investoitiin IT-järjestelmien kehitykseen ja -laitteistoon 1,1 M€ (1,2 M€), 1,0 M€ (1,0 M€).

Käyttöomaisuuden poistot olivat 0,3 M€ (0,3 M€), 0,2 M€ (0,2 M€).

Avustustyön kulut, sisältäen ohjelmien suunnittelu-, seuranta- ja kehittämiskustannukset, jakautuivat seuraavasti (M€):

2024 Kulut

4. Varainhankinta

Kirkon Ulkomaanavun vuoden 2024 kotimaan varainhankinnan tulos oli hyvä, vaikka Suomen heikentynyt taloustilanne teki varainhankinnasta entistä haastavampaa. Vuoden aikana saimme historiamme suurimman yksityislahjoituksen, joka oli merkittävä luottamuksen osoitus työllemme. Se myös vaikutti varainhankinnan kokonaistuoton kasvuun oleellisesti.

Ukraina oli edelleen suosittu lahjoituskohde, mutta lahjoittajien kiinnostus ei ole ollut enää yhtä suurta kuin sodan alkuvaiheessa.

Naisten Pankin naistenpäivän kampanja oli erityisen onnistunut sekä varainhankinnan että näkyvyyden ja sitouttamisen mittarein. Samoin kasvua onnistuttiin luomaan vapaaehtoisten paikallisvarainhankinnassa.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja sen seurakuntien taloudellinen tuki Kirkon Ulkomaanavulle oli edelleen vahvaa vuonna 2024. Myös seurakunnat jatkoivat tukensa kohdentamista Ukrainaan, mutta selvästi vähemmän kuin vuonna 2023. Tuki muihin katastrofeihin laski hieman edellisestä vuodesta. Seurakuntavarainhankinnan tavoitteet ylitettiin kolehdeissa, talousarviotuissa ja seurakuntien muissa tuotoissa seurakuntien vaikeasta taloustilanteesta huolimatta.

5. Henkilöstö

Maatoimistojemme henkilöstöhaasteet liittyvät pätevän henkilökunnan löytämiseen ja sitouttamiseen organisaatioon, koska rahoitus on pääosin lyhytaikaista. Vahvistimme toimia yhteisöjen ja hyödynsaajien turvaamiseksi rekrytoimalla lisäresursseja globaalin valitusmekanismin kehittämiseen sekä liittymällä kahteen raportointijärjestelmään, joiden avulla pyrimme ehkäisemään seksuaalista hyväksikäyttöä ja häirintää.

Vuoden aikana arvioimme aikaisemmin toteuttamaamme organisaatiomuutosta ja tunnistimme kehittämiskohteita, joita aloimme työstämään. Vuoden 2024 koko organisaatiota koskevaksi teemaksi valikoitui Operational Excellence, jonka alla henkilöstöä kannustettiin tunnistamaan ja poistamaan päällekkäisyyksiä sekä sujuvoittamaan prosesseja, tavoitteena myös vähentää työn kuormittavuutta. Vuoden 2025 teemaksi valittiin Enhancing Global Impact.

Etä- ja hybridityö on vuosittaisen henkilöstömme hyvinvointikyselyn mukaan pääsääntöisesti edistänyt työhyvinvointia. Toisaalta haasteena on yhteisöllisyyden

vaaliminen ja säilyttäminen. Vuoden alkupuolella kartoitimme Helsingin-toimiston henkilöstön ajatuksia siitä, miten toimitilaa tulisi kehittää ottaen huomioon etä- ja läsnätyön tarpeet. Hyödynsimme tuloksia, kun aloimme suunnittelemaan tulevia toimitilan muutostöitä.

Henkilötyövuosia Kirkon Ulkomaanavussa kertyi vuoden 2024 aikana yhteensä 1295 (2461), 1170 (2096). Helsingissä työskentelevä ja lähetetty henkilöstömme kartutti henkilötyövuosia yhteensä 157 (170), 152 (160). Maatoimistoissa paikalta palkattu henkilöstömme kartutti 1137 (2292), 1017 (1937) henkilötyövuotta.

Vakituisessa työsuhteessa henkilöstömme teki 141 (148), 130 (137) henkilötyövuotta ja määräaikaisessa 1154 (2340), 1041 (1985) henkilötyövuotta.

6. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinnalla tarkoitamme koordinoitua järjestelmällistä toimintaa, jonka avulla Kirkon Ulkomaanavun toimintoja johdetaan ja ohjataan riskien osalta. Riskienhallinnan keskeisiä toimintoja ovat uhkien ja vaarojen tunnistaminen, riskien määrittely ja toimenpiteet riskien vähentämiseksi. Riskien arviointimme on jatkuvaa, koska tilanteet muuttuvat usein nopeasti ja joissakin tapauksissa miltei päivittäin. Ennakoivalla riskienhallinnalla pyrimme varautumaan uhkaaviin tilanteisiin ja turvallisuusarvioinnissa huomioimaan eri tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaratilanteita.

Toimimme strategiamme mukaisesti maailman hauraimmissa ja köyhimmissä maissa. Tämän takia riskien tunnistamisella ja hallinnalla on keskeinen rooli toiminnan onnistumisessa ja tuloksellisessa toteuttamisessa. Toteutamme riskien arviointia ja hallintaa organisaation kaikilla tasoilla maatoimistoissa ja Helsingissä, ja toimintamme tueksi olemme kehittäneet riskinarviointityökalun. Esittelemme arviointityön tuloksena määriteltyjä tämänhetkisiä korkean riskin aihealueita alla.

Sota Ukrainassa: Sota Ukrainassa on vaikuttanut toimintaamme monin tavoin: inflaatio, venäläisten toimijoiden kyberhyökkäykset ja hybrdivaikuttaminen, kasvava ruokapula, levottomuudet. Rekisteröityminen ja toimiston avaaminen Ukrainassa ovat kasvattaneet toimintamme riskejä. Käynnissä oleva sotatila on itsessään korkea riski, joka pitää huomioida kaikessa toiminnassamme, mukaan lukien henkilöstön turvallisuus. Kilpailu kokeneista ja ammattitaitoisista työntekijöistä sekä henkilöstön saatavuus ylipäänsä ovat olleet haasteellisia. Epävakaa tilanne tulee näkymään työssämme vielä tulevina vuosina.

Turvallisuus: Kirkon Ulkomaanavun henkilöstön turvallisuuteen panostetaan sekä käytäntöjä ja ohjeistuksia kehittämällä että henkilöstöä kouluttamalla ja perehdyttämällä. Turvallisuus ja riskienhallinta ovat olennainen osa toimintaamme, jota toteutamme varautumalla ja ennaltaehkäisemällä onnettomuus- ja vaaratilanteita sekä vahinkoja.

Toimintavuoden yhtenä keskeisimpänä turvallisuusasiana oli sota Ukrainassa. Muita yleisimpiä uhkia olivat liikenneonnettomuudet, terveysturvallisuushaasteet, tietoturvallisuus ja kyberrikollisuus. Lisäksi ohjelmamaidemme poliittinen tilanne loi laajalti epävakaa ilmapiiriä.

Jatkoimme turvallisuuskoulutusten järjestämistä henkilöstölle. Tämän lisäksi kehitimme alueellisten turvallisuusvastaaviemme koulutusta. Turvallisuusvastaavien tehtävänä on tukea maajohtajia ja toimistoja päivittäisessä turvallisuustyössä, toimia yhteyshenkilönä mahdollisissa hätätilanteissa sekä avustaa kenttämatkoihin liittyvissä riskinarvioinneissa ja turvallisuusohjeistuksissa.

KUA:n kriisinjohtamisryhmä Security Crisis Management Team (SECMT) keskittyy pääosin varautumiseen ja ennaltaehkäisevään toimintaan. Ryhmän tavoitteena on varmistaa organisaation toiminnan häiriötön jatkuminen ja turvaaminen sekä henkilöstön turvallisuuden takaaminen geopolittisesti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Laatu- ja luotettavuus: Hankalat toimintaympäristöt ovat haasteellisia toiminnan korkean laadun ylläpitämisessä. Kun liityimme Core Humanitarian Standard Alliance (CHS) -järjestöön ja saimme laatusertifioinnin, olemme sitoutuneet kehittämään toimintamme laatua ja luotettavuutta korkealle tasolle. Tämä vaatii jatkuvaa ponnistelua ja kehittämistä sekä resursseja. Panostusta vaatii muun muassa henkilöstön perehdyttäminen uusiin tai uudistettuihin linjauksiin ja ohjeistuksiin. Laadun varmistamiseksi työstimme KUA:n laatujohtamisjärjestelmää ja nimesimme tietosuojavastaavan.

Evaluaatio- ja tarkastusraporttien perusteella tehtyjen toimenpiteiden systemaattista seurantaa parantamaan perustimme Due Diligence -koordinaatioryhmän. Johtoryhmä seuraa toimenpiteiden edistymistä kaksi kertaa vuodessa.

Perusrahoituksen eli niin sanotun ”vapaan” rahoituksen hankkiminen: KUA:n toiminnan kokoluokka ja rahoitusrakenne ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana muuttuneet merkittävästi. Poiketen muiden suomalaisten kansalaisjärjestöjen toimintamallista suurin osa tuloistamme ovat kansainvälisiltä rahoittajilta. Tällaisia ovat

esimerkiksi YK-järjestöt, muut kansainväliset järjestöt, muiden maiden kehitysyhteistyöviranomaiset ja kehityspankit.

Kansainvälisen rahoituksen kasvu edellyttää meiltä yhä enemmän suomalaisilta keräys- ja lahjoittajamarkkinoilta kerättävää omarahoitusta sekä joustavuutta. Tarvitsemme myös puskurirahoitusta hankkeiden vaihtumisvaiheen rahoittamiseen. Lisäksi rahoittajat vaativat omien resurssiensa vähentyessä kansalaisjärjestöiltä entistä suurempaa omarahoitusosuutta. Mahdollisuudet kasvattaa rahoitustamme suomalaisilta keräys- ja lahjoittajamarkkinoilta ovat kuitenkin rajalliset. Jos emme pysty kasvattamaan omarahoitusosuuttamme, sillä voi olla vaikutusta hankkeissa tarvittavan teknisen tuen rahoitukseen, mikä voi puolestaan johtaa haasteisiin työn laadussa. Yhtäältä vaatimukset toiminnan määräystenmukaisuudesta ja sisäisestä valvonnasta kasvavat, toisaalta rahoittajat eivät mielellään rahoita hankkeiden ja toiminnan yleiskuluja. Tavoitteet kustannusten kattamiseksi eivät toteudu.

Toimintavuonna institutionaalisten rahoittajien vahva fokus Ukrainan kriisiin on vähentänyt rahoituksen saatavuutta muihin toimintamaihimme. Myös korkea inflaatiotaso on nostanut rahoitusriskiä.

Henkilöstön hyvinvointi, saatavuus ja vaihtuminen: Hybridityö hakee vielä muotoaan työyhteisöllisyyden näkökulmasta. Organisaatiouudistuksen loppuun saattaminen on vielä kesken. Ukrainan sota itsessään sekä siihen liittyvät keskustelut mahdollisista rahoitusleikkauksista ovat aiheuttaneet huolta sekä työntekijöillä henkilökohtaisesti että organisaation puolesta. Näillä kaikilla on vaikutusta henkilöstön työhyvinvointiin. Olemme järjestäneet hyvinvointia tukevia ja edistäviä toimia yhteistyössä palveluntuottajiemme kanssa. Työyhteisössä opimme uusia työskentelytapoja sekä tapoja olla yhteydessä kollegoihin.

Kun toimintamme kasvaa, maaohjelmamme tarvitsevat entistä enemmän ammattitaitoista ja osaavaa henkilöstöä, jonka rekrytoinnissa on joissakin maissa ja tehtävissä vaikeuksia. Henkilöstömäärän kasvaminen luo osaltaan paineita maaohjelmien henkilöstöhallinnon vahvistamiseen ja muun muassa uusien työntekijöiden perehdyttämiseen. Aloitimme uuden globaalin henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän (HRIS) käyttöönoton vuoden 2022 lopulla ja se oli vuonna 2024 käytössä kaikissa maaohjelmissa, lukuun ottamatta Etiopiaa, jossa käyttöönotto tapahtuu vuoden 2025 aikana.

Toimintaympäristöjen vaarallisuus ja haasteellisuus sekä projektimainen työ lisäävät vaihtuvuutta ja lyhytaikaisia työsuhteita. Jotta työ voi työntekijöiden vaihtuessa jatkua keskeytyksettä, meidän pitää huolehtia työtehtävien dokumentoinnista ja sujuvasta siirtämisestä seuraajalle. Myös psykososiaalisen tuen tarpeet on otettava huomioon.

Maineriskit: Avustustyön toimiala on avunsaajien, rahoittajien, median ja yleisön jatkuvan tarkastelun kohteena. Virheitä ja epäonnistumisia etsitään, ja niiden vääränlainen käsittely voi kostautua maineen huonontumisena ja myös lahjoittajien luottamuksen menetyksenä.

Työsuhteen alussa jokainen KUA:n työntekijä allekirjoittaa eettiset ohjeet (Code of Conduct) ja samalla sitoutuu toteuttamaan KUA:n arvoja ja sääntöjä. Monipuolinen ohjeistus ei takaa onnistumista, jos seurantaan ja tarkastuksiin ei kiinnitetä riittävästi huomiota. Onnistuneet rekrytointiprosessit, hyvä työhön perehdyttäminen ja jatkuva koulutus pienentävät virheiden tai epäeettisen toiminnan riskejä.

Myös kumppaniemme ja muiden avustustoiminnassa toimivien järjestöjen virheet voivat aiheuttaa maineriskejä koko toimialalle. Niihin voi varautua vain huolehtimalla oman toiminnan eettisyydestä ja vastuullisuudesta. KUA:n valitusmekanismi on työkalu myös maineenhallinnan parantamiseksi. Kriisiviestintäsuunnitelma ja median sekä sosiaalisen median jatkuva seuranta ovat osa varautumistamme mahdollisiin maineriskeihin.

Safeguarding: Yhä suurempi osa henkilöstöstämme hauraissa konteksteissa työskentelee alaikäisten lasten kanssa. Tämä asettaa uudenlaisia vaatimuksia mekanismeille, joilla ennaltaehkäistään mahdollisia väärinkäytöksiä. Pyrimme mekanismien parantamiseen jatkuvalla henkilöstön koulutuksella ja tiedon lisäämisellä toimintayhteisöissämme. Työntekijöiden perehdytyksissä varmistamme heidän sitoutumisensa Code of Conduct ja Child Safeguarding -periaatteisiimme.

Resurssimme mekanismien toimivuuden seurantaan ja teknisen- ja neuvontatuen antamiseen maaohjelmille ovat rajalliset. Tämä huomio on noussut esiin myös viimeaikaisissa tarkastuksissa ja arvioinneissa. Riittävän seurannan puuttuminen voi kasvattaa riskiä, että työemme aiheuttaa haittaa yhteisöille, joiden kanssa työskentelemme, sekä riskiä maineellemme luotettavana toimijana rahoittajiemme silmissä.

KUA:n Safeguarding Policy otettiin käyttöön maaliskuussa 2024. Konsultoimme maatoimistoja tuen tarpeesta ja tehostamme vertaisoppimista maatoimistojen kesken.

Parannamme myös Helsingin toimiston eli Service and Accountability Centerin (SAC) kapasiteettia seurantaan ja tukitoimenpiteisiin.

7. Hallinto

Säätiömme hallituksella oli vuonna 2024 kahdeksan kokousta, joista yksi toteutettiin sähköpostitse, yksi läsnäkokouksena ja muut pidettiin hybridikokouksina.

Vuonna 2024 hallitukseen kuuluivat puheenjohtajana kirjanpitäjä, maallikkojäsen Tarja Kantola, varapuheenjohtajana piispa Kaisamari Hintikka sekä jäseninä DI, MBA Helena Arlander, johtaja Sixten Ekstrand, lähetystyön ja kansainvälisen vastuun asiantuntija Ulla Klemettinen, professori Markku Kulmala, kansanedustaja Jarno Limnell, kirkkoherra Niilo Pesonen, työelämäprofessori Ritva Reinikka, tiiminvetäjä ja juridinen neuvonantaja Satu Relander, päätoimittaja Riikka Räisänen (hallitus hyväksyi eronpyynnön 27.9.2024), rehtori/toimitusjohtaja Matti Sarén, kirkkoherra ja tuomiorovasti Olli-Pekka Silfverhuth ja asiantuntija Antti Toivanen.

Vuonna 2024 asiantuntijajäsenenä hallituksessa toimivat opiskelija ja Changemaker verkoston puheenjohtaja Sini Al-Fraidawi, pääsihteeri Larissa Franz-Koivisto, Kirkon lähetystyön keskuksen johtaja Risto Jukko, toiminnanjohtaja Riina Nguyen sekä asiantuntija ja valtiotieteiden tohtori Ulla Siirto.

7.1 Sääntömuutokset

Säätiömme sääntöjen 6 §:ää ja 9 §:ää koskevat muutokset astuivat voimaan 19.7.2024. 6 §:n muutoksen myötä työjaostoon ja tarkastusvaliokuntaan voidaan valita enintään viisi jäsentä. Jäsenmäärän kasvattamisella on tarkoitus mahdollistaa niiden asiantuntemuksen laajentaminen. 9 §:n muutos mahdollistaa kevätkokouksen pitämisen toukokuun loppuun mennessä aikaisemman huhtikuun lopun sijaan. Helsingin toimiston ja kaikkien maatoimistojen tilintarkastusten tekeminen aikaisemmin voimassa olleessa aikataulussa osoittautui haasteelliseksi ja muutoksella saadaan työhön kaivattua lisää aikaa.

8. Lähipiiritoimet

Säätiölaissa määritellään yksityiskohtaisesti säätiön lähipiiritoimet. Kirkon Ulkomaanavun lähipiiriin katsotaan kuuluvan seuraavat henkilöt:

- hallituksen jäsenet
- toiminnanjohtaja ja johtoryhmän jäsenet
- globaalin johtoryhmän jäsenet
- FCA Investments OY:n toimitusjohtaja
- tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta
- kenttätoimistojen hallintoelinten jäsenet maissa, joissa näillä hallintoelimillä on paikallisen lainsäädännön mukaisesti päätösvaltaa.

Lähipiiriin kuuluvat lisäksi edellä mainittujen perheenjäsenet.

Lähipiiriin katsotaan kuuluviksi myös seuraavat yhteisöt:

- evankelis-luterilainen kirkko
- yllä mainittujen, yksin tai yhdessä toimivien henkilöiden määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö

KUA:ssa on laadittu ohjeistus lähipiiritoimien ilmoittamisesta ja julkistamme lähipiiritoimet vuosittain säätiömme toimintakertomuksessa. Säätiölain määritelmän mukainen KUA:n lähipiiri on erittäin laaja. Tämän vuoksi ei ole mahdollista täysin kattavasti kartoittaa kaikkia edellä mainittuun lähipiiriin kuuluvia tahoja.

8.1 Lähipiiritaulukko

Toimet tai taloudelliset edutLähipiirisuhteen luonne					
euroina	1	2	3	4	5
A Johdon palkat ja palkkiot	-	231 546 €	916 433 €	-	-
B Sopimukset	667 532 €	136 295 €	-	-	-
C Myönnetty tuki	-	-	-	-	-
D Annetut lainat, vastuut ja sitoumukset	-	-	-	-	-

8.1.1 Toimien ja taloudellisten etujen selitykset

A = Säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja hänen sijaisestaan sekä asiamiehestä ja muusta henkilöstä, joka osallistuu säätiön johtamiseen, ilmoitetaan palkat ja palkkiot sekä eläkesitoumukset näistä tehtävistä. Kohdassa ilmoitetaan esim. kokouspalkkiot, vuosipalkkiot, palkat, konsulttipalkkiot sekä muut rahalliset korvaukset, jotka säätiön johtoon kuuluva ja johtamiseen osallistuva saa säätiön hyväksi tekemästään työstä.

B = Sopimuksista ilmoitetaan esim. vuokra-, konsultointi- ja myyntisopimukset. Sopimuksista ilmoitetaan kaikki säätiön ja lähipiiriin kuuluvien välillä tehdyt kaupalliset toimet, joita ei ole ilmoitettu muissa kohdissa.

C = Myönnettyä tukea voivat olla esim. apurahat, avustukset ja palkinnot sekä muut osittain tai kokonaan vastikkeettomat käyttöedut.

D = Euromäärien lisäksi ilmoitetaan miten lainat, vastuut ja vastuusitoumukset liittyvät säätiön tarkoituksen toteuttamiseen, toimintamuotoihin ja varainhoitoon sekä niiden pääasialliset ehdot.

8.1.2 Lähipiirisuhteen luonne

1 = Säätiön perustaja ja säätiössä määräysvaltaa käyttävä sekä näiden tai säätiön tytäryhteisö ja -säätiö

2 = Säätiön ja 1. kohdassa tarkoitetun yhteisön ja säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, vastuunalainen yhtiömies ja tilintarkastaja

3 = Säätiön asiamies ja muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtamiseen.

4 = 1–3 kohdassa tarkoitetun ihmisen perheenjäsen*

5 = 1–4 kohdassa tarkoitetun ihmisen tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö

* aviopuoliso ja avopuoliso, oma ja puolison lapsi ja tämän puoliso ja jälkeläinen sekä oma ja puolison vanhempi, isovanhempi ja tämän vanhempi

9. Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

- Yhdysvaltain hallinto ensin jähdytti ja lopulta päätti tuen kolmelta hankkeelta Keniassa ja Ugandassa. Toimien negatiivinen yhteisvaikutus Kirkon Ulkomaanavun talouteen voi nousta jopa 7 miljoonaan US dollariin. USA:n hallinnon päätös leikata kehitys- ja humanitaarista rahoitusta n. 90% muuttaa pysyvästi koko sektorin toimintaa globaalisti.
- Lopullisten leikkauspäätösten jälkeen johtoryhmä aloitti talouden sopeuttamistoimet. Vaikutukset suoran ohjelmatoiminnan lisäksi tulevat olemaan noin 1,5 miljoonaa euroa. Summasta noin miljoona euroa liittyy suoraan suunniteltuihin projektirahoituksiin ja kilpailun kiristymisestä johtuvaksi vaikutukseksi arvioitiin noin 500 000 euroa.
- Muutosneuvottelut Helsingin-toimiston eli Service and Accountability Centren (SAC) osalta on saatu päätökseen. Neuvotteluissa päätettiin 8,4 henkilötyövuoden vähentämisestä sekä FUND ja SRD osastojen yhdistämisestä.
- Uusi ohjelmatukihakemus vuosille 2026–2029 jätettiin Ulkoministeriöön.

TULOSLASKELMA	Konserni 1.1. - 31.12.2024	Konserni 1.1. - 31.12.2023	Emo 1.1. - 31.12.2024	Emo 1.1. - 31.12.2023
VARSinAINEN TOIMINTA				
Avustustoiminta				
Tuotot				
Valtiolta	12,196,990.59	8,047,903.63	12,046,526.96	7,985,752.77
Seurakunnat	4,246,021.77	4,140,540.74	4,246,021.77	4,140,540.74
Kansainväl. rahoituslähteistä	39,421,686.55	37,424,302.07	35,714,327.63	33,612,936.62
Muut tuotot	363,691.08	416,053.58	982,685.48	896,823.20
	56,228,389.99	50,028,800.02	52,989,561.84	46,636,053.33
Kulut				
Suorat avustukset	-32,789,500.69	-31,228,132.85	-33,461,618.47	-31,312,790.96
Henkilöstökulut	-20,692,948.78	-19,103,416.62	-17,537,591.85	-16,371,216.31
Muut kulut	-14,956,990.12	-14,481,766.84	-13,537,242.68	-13,053,387.58
	-68,439,439.59	-64,813,316.30	-64,536,453.00	-60,737,394.85
Kulujäämä	-12,211,049.61	-14,784,516.29	-11,546,891.16	-14,101,341.52
Avustustoiminnan tukitoiminnot				
Viestintä ja sidosryhmytö				
Tuotot	109,808.70	96,325.12	109,808.70	96,325.12
Kulut				
Henkilöstökulut	-1,685,975.66	-1,746,201.99	-1,685,975.66	-1,746,201.99
Muut kulut	-992,582.31	-666,143.19	-992,582.31	-666,143.19
	-2,678,557.97	-2,412,345.18	-2,678,557.97	-2,412,345.18
Kulujäämä	-2,568,749.27	-2,316,020.06	-2,568,749.27	-2,316,020.06
Yleishallinto				
Tuotot	302,147.86	54,683.78	302,147.86	54,683.78
Kulut				
Henkilöstökulut	-2,885,530.58	-2,759,410.65	-2,885,530.58	-2,759,410.65
Muut kulut	-2,737,803.13	-2,772,189.77	-2,737,803.13	-2,772,189.77
Siirto toiminnanaloille	4,601,154.06	4,011,360.12	4,601,154.06	4,011,360.12
	-1,022,179.65	-1,520,240.30	-1,022,179.65	-1,520,240.30
Kulujäämä	-720,031.79	-1,465,556.52	-720,031.79	-1,465,556.52
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-15,499,830.67	-18,566,092.87	-14,835,672.22	-17,882,918.10
VARAINHANKINTA				
Tuotot				
Lahjoitukset yksityishenkilöiltä	14,703,077.91	15,807,296.89	14,701,969.53	15,807,296.89
Lahjoitukset yrityksiltä ja yhteisöiltä	245,337.58	567,336.35	235,933.99	567,186.23
Lahjoitukset seurakunnilta	2,502,044.66	2,593,142.90	2,502,044.66	2,593,142.90
Muut tuotot	72,638.98	71,163.27	72,638.98	71,163.27
	17,523,099.13	19,038,939.41	17,512,587.16	19,038,789.29
Kulut	-2,853,705.73	-2,811,198.70	-2,853,705.84	-2,811,198.70
Tuottojäämä	14,669,393.40	16,227,740.71	14,658,881.32	16,227,590.59
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
Osuus osakkuusyritysten voitosta	20,745.53	21,121.72	0.00	0.00
Tuotot	1,038,770.25	971,459.23	366,383.33	511,966.87
Kulut	-288,205.57	-1,297,745.02	-20,970.39	-391,632.75
Tuotto-/kulujäämä	771,310.21	-305,164.07	345,412.94	120,334.12
Tuotto/Kulujäämä	-59,127.06	-2,643,516.23	168,622.04	-1,534,993.39
YLEISAVUSTUKSET				
Toiminta-avustus Kirkkohallituksesta	883,000.00	883,000.00	883,000.00	883,000.00
Tulos ennen rahastosiiroja	823,872.94	-1,760,516.23	1,051,622.04	-651,993.39
RAHASTOSIIROT				
Lahjoitusrahasto	-2,548,145.37	2,973,769.69	-2,548,145.37	2,973,769.69
Katastrofirahasto	710,671.98	315,952.00	710,671.98	315,952.00
Naisten Pankin rahasto	223,816.60	-1,709,528.32	223,816.60	-1,709,528.32
	-1,613,656.79	1,580,193.37	-1,613,656.79	1,580,193.37
Tilikauden verot	-7,287.26	-13,396.14	0.00	0.00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-797,071.11	-193,719.00	-562,034.75	928,199.98

TASE	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emo 31.12.2024	Emo 31.12.2023
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
IT-ohjelmistot	302,308.64	522,441.28	302,308.64	522,441.28
Muut	18,823.17	65,079.50	1,735.00	1,735.00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	321,131.81	587,520.78	304,043.64	524,176.28
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	50,042.02	45,861.17	0.00	0.00
Rakennukset ja rakennelmat	298,686.02	288,486.92	0.00	0.00
Koneet ja kalusto	50,995.50	59,106.02	21,038.81	24,501.66
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	399,723.54	393,454.11	21,038.81	24,501.66
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	0.00	0.00	97,420.93	97,420.93
Osuudet omistusyhteisyrityksiltä	75,500.00	75,500.00	75,500.00	75,500.00
Muut osakkeet ja osuudet	8,268,984.07	11,978,286.88	0.00	0.00
Muut saamiset	7,059,853.35	6,489,925.61	7,059,853.35	6,489,925.61
Sijoitukset yhteensä	15,404,337.42	18,543,712.49	7,232,774.28	6,662,846.54
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet	6,164.31	21,045.80	0.00	0.00
Muu vaihto-omaisuus	33,756.15	27,515.42	0.00	0.00
Vaihto-omaisuus yhteensä	39,920.46	48,561.22	0.00	0.00
Pitkäaikaiset saamiset	2,745,169.22	1,112,718.75	1,478,000.00	1,478,000.00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	44,468.80	27,716.64	915,644.04	341,219.32
Ennakkomaksut projekteille	1,916,259.49	5,246,488.77	1,916,259.49	5,246,488.77
Siirtosaamiset	9,337,506.23	9,670,583.66	9,059,650.13	9,303,880.48
Muut saamiset	4,082,252.12	3,802,377.31	1,580,500.32	1,723,292.77
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	15,380,486.64	18,747,166.38	13,472,053.98	16,614,881.34
Rahat ja pankkisaamiset	25,018,464.66	14,647,584.11	21,347,750.11	12,589,911.24
VASTAAVAA YHTEENSÄ	59,309,233.74	54,080,717.84	43,855,660.82	37,894,317.06
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	33,637.59	33,637.59	33,637.59	33,637.59
Muut määrätarkoitukseen sidotut rahastot				
Lahjoitusrahasto	8,651,195.22	6,103,049.85	8,651,195.22	6,103,049.85
Katastrofivarat	1,016,564.60	1,727,236.58	1,016,564.60	1,727,236.58
Naisten Pankki	2,894,607.48	3,118,424.08	2,894,607.48	3,118,424.08
Edellisten tilikausien ylijäämä	4,904,716.23	4,853,353.91	5,657,015.87	4,728,183.41
Tilikauden yli-/alijäämä	-797,071.11	-193,719.00	-562,034.75	928,199.98
Oma pääoma yhteensä	16,703,650.02	15,641,983.01	17,690,986.01	16,638,731.49
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikaiset				
Lainat	16,000,000.00	16,000,000.00	0.00	0.00
Lyhytaikaiset				
Saadut ennakot	20,052,157.23	16,208,006.24	19,983,283.68	15,431,923.77
Ostovelat	1,875,511.28	1,476,725.90	1,680,903.38	1,348,985.07
Muut velat	1,166,565.71	1,220,217.47	1,417,331.73	1,410,984.85
Siirtovelat	3,511,349.51	3,533,785.22	3,083,156.02	3,063,691.88
Vieras pääoma yhteensä	42,605,583.73	38,438,734.83	26,164,674.81	21,255,585.57
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	59,309,233.74	54,080,717.84	43,855,660.82	37,894,317.06

RAHOITUSLASKELMA

	Konserni 1.1. - 31.12.2024	Konserni 1.1. - 31.12.2023	Emo 1.1. - 31.12.2024	Emo 1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta				
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-15,499,830.66	-18,577,924.23	-14,835,672.22	-17,882,918.10
Oikaisut				
Varsinaisen toiminnan kuluj. sis. poistot	264,101.78	294,816.55	228,458.39	226,865.23
Yleisavustus nuorisotyölle	-85,000.00	-85,000.00	-85,000.00	-85,000.00
Maksetut korot pitkäaikaisista lainoista	80,000.00	80,000.00	0.00	0.00
Tuloverot	-7,287.26	-13,396.14	0.00	0.00
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-15,248,016.14	-18,301,503.82	-14,692,213.83	-17,741,052.87
Käyttöpääoman muutos	7,175,839.15	-394,436.71	7,694,227.11	239,759.31
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-8,072,176.99	-18,695,940.53	-6,997,986.72	-17,501,293.56
Varainhankinnan rahavirta				
Varainhankinnan tuottojäämä	14,669,393.40	16,239,572.07	14,658,881.32	16,227,590.59
Käyttöpääoman muutos	357,689.49	-1,343,515.29	357,689.49	-1,343,515.29
Varainhankinnan rahavirta	15,027,082.89	14,896,056.78	15,016,570.81	14,884,075.30
Saadut yleisavustukset	968,000.00	968,000.00	968,000.00	968,000.00
Toiminnan rahavirta (A)	7,922,905.90	-2,831,883.75	8,986,584.09	-1,649,218.26
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-3,982.24	-144,020.51	-4,862.90	-93,779.46
Investoinnit muihin sijoituksiin	3,139,375.07	2,351,368.99	-569,927.74	1,553,268.28
Sijoitusten pitkäaikaisten saamisten muutos	-1,632,450.47	298,895.48	0.00	-700,000.00
Sijoitusten tuotot	750,564.68	-326,285.79	345,412.94	120,334.12
Saadut osingot sijoituksista	-20,745.53	-21,121.72	0.00	0.00
Muuntoerot ja muut	295,213.14	37,239.13	632.48	1,555.74
Investointien rahavirta (B)	2,527,974.65	2,196,075.58	-228,745.22	881,378.68
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	-80,000.00	-80,000.00	0.00	0.00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0.00	0.00	0.00	0.00
Pääoman lisäys	0.00	0.00	0.00	0.00
Rahoituksen rahavirta (C)	-80,000.00	-80,000.00	0.00	0.00
Rahavirtojen muutos (A+B+C)	10,370,880.55	-715,808.17	8,757,838.87	-767,839.58
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden alussa	14,647,584.11	15,363,392.28	12,589,911.24	13,357,750.82
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden lopussa	25,018,464.66	14,647,584.11	21,347,750.11	12,589,911.24
Rahat ja pankkisaamiset muutos	10,370,880.55	-715,808.17	8,757,838.87	-767,839.58

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2024 LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvät vastaavat ja poistot

Emon suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenoista arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaisesti tasapoistoin. Poisto aika on viisi vuotta.

Projektien tulouttaminen

Projektit tuloutetaan sitä mukaa, kun niiden toteutuksessa käytetään avustusvaroja. Kumppaneille lähetetyt, käyttämättömät projektiaavustukset kirjataan taseen saamiin ennakkomaksuiksi projekteille. Tiedot käyttämättömistä projektivaroista perustuvat kumppaneiden osalta pääosin tilintarkastamattomiin tietoihin.

Sivuliikkeet

Toimistoja Etiopiassa, Kambodzassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Ugandassa, Myanmarissa, Nepalissa, Syyriassa ja Ukrainassa on käsitelty Kirkon Ulkomaanavun sivuliikkeinä. Kambodzan toimisto lakkautettiin maaliskuussa 2024.

Näiden ulkomaanrahamääräiset kulut on yhdistelty Kirkon Ulkomaanavun tuloslaskelmaan käyttäen OANDA:n päiväkohtaisia valuuttakursseja, pois lukien Etelä-Sudan, Myanmar ja Syyria, joiden kulut on yhdistelty käyttäen maiden keskuspankin julkaisemia valuuttakursseja. Tuotot on yhdistelty rahan vastaanottamispäivän kurssilla. Maksetut ennakot on merkitty taseeseen syntymispäivän kurssiin.

Sivuliikkeiden rahat ja pankkisaamiset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin ja pysyvien vastaavien hankintameno on kirjattu kuluksi.

Muut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin.

Konsernin tytäryhtiöt

Toimistoja Jordaniassa, Keniassa, Thaimaassa sekä USA:ssa on käsitelty itsenäisinä kirjanpitovelvoitina. Egg Production Limited sekä FCA Investments Oy ovat myös itsenäisiä kirjanpitovelvollisia. Missing Middle Opportunity Facility Oy on FCA Investment Oy:n tytäryhtiö ja sen sivuliike on Missing Middle Opportunity Uganda.

Itsenäisten kirjanpitovelvollisten tiedot on yhdistelty konsernitiilinpäätökseen, eliminoitu keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset liiketapahtumat. FCA Investmentin konserni yhdistetään Kirkon Ulkomaanavun konsernitiilinpäätökseen.

Näiden ulkomaanrahamääräiset tuotot ja kulut on yhdistelty Kirkon Ulkomaanavun konsernituloslaskelmaan käyttäen OANDA:n päiväkurssia ja tase-erät on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Pysyvien vastaavien hankintameno on kirjattu kuluksi.

Avustusten, varainhankinnan tuottojen ja rahastojen käsittely ja esittäminen

Avustustoiminnan tuotot sisältävät kohdistetut valtion avustukset ja avustukset muilta institutionaalisilta rahoittajilta. Ne esitetään suoriteperusteisesti. Seurakuntien vuoden lopussa käyttämättömät talousarvioavustukset esitetään myös suoriteperusteisesti avustustoiminnan tuotoissa. Seuraavan vuoden alussa tulleita talousarvioavustuksia ei kuitenkaan jaksoteta edelliselle vuodelle. Seuraavalle vuodelle siirretyt käyttämättömät avustukset on esitetty saaduissa ennakoissa.

Saatuihin ennakoihin kirjatut lahjoitusrahaston käyttämättömät talousarvioavustukset on laskettu käyttäen talousarvioavustusten suhteellista osuutta keräyksen kokonaistuotoista ja niiden käytöstä.

Kirkkohallitukselta saatu yleisavustus on esitetty tuloslaskelman erässä Toiminta-avustus Kirkkohallitukselta.

Varainhankinnan tuotot sisältävät lahjoituksia yksityisiltä, yrityksiltä, yhteisöiltä sekä seurakunnilta. Mikäli lahjoitukset on saatu kohdennettuina, ne on käsitelty muiden määrätarkoitukseen tarkoitettujen rahastojen kautta. Käyttämättömät kohdennetut lahjoitukset siirtyvät käytettäväksi seuraavalle vuodelle rahastoissa.

Kohdentamattomana saadut lahjoitukset ovat tilikauden tuloksessa.

Saadut testamentit on tuloutettu, kun testamentisaaminen on lainvoimainen.

Vuoden 2023 vertailuluvuissa on oikaistu 263 491,83 EUR EU:n humanitaarisen avun sekä Muun institutionaalisen rahoituksen välillä.

Muuta

Kapitalisaatiosopimusten sisällä olevat sijoitukset on merkitty taseen pysyvien vastaavien sijoituksissa hankintameno suuruusina. Muut sijoitukset on esitetty hankintameno sijasta tilinpäätöspäivän markkina-arvoilla niiltä osin, kuin ne alittivat hankinta-arvon. Niiden arvostaminen on tehty arvopaperikohtaisesti.

Tilintarkastuksen kulut Maatoimistojen paikallisten tilintarkastuskulujen osalta vuodelle 2023 on korjattu, mikä aiheuttaa kulujen kasvun 74 302,74 EUR sekä emoyhtiössä että konsernissa.

FCA Investments Oy on C4D-rahaston osalta huomionut 50 % rahastosopimuksen mukaisesti kertyneestä takuutuotosta liittyen aikaisempiin tilikausiin, yhteensä 259 660,60 EUR. Tämä on kirjattu suoraan omaan pääomaan ja merkitty tähdellä *) alle.

Vuonna 2024 FCA Investments Oy:ssä on luokiteltu investointeja uudestaan vastaamaan paremmin niiden luonnetta pysyvinä ja vaihtuvina vastaavina.

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2024 LIITETIEDOT

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Konserni 2024	Konserni 2023	Emo 2024	Emo 2023
KOKONAISTUOTOT JA -KULUT				
Tuotot	76,105,961.46	71,094,329.28	72,163,488.89	67,220,818.39
Toimintakulut				
Avustustyö	-68,439,439.59	-64,813,316.30	-64,536,453.00	-60,737,394.85
Tukitoiminnot ja hallinto	-6,849,936.18	-8,054,925.34	-6,575,413.85	-7,135,416.93
Kokonaiskulut	-75,289,375.77	-72,868,241.64	-71,111,866.85	-67,872,811.78
Siirrot rahastoista/rahastoihin	-1,613,656.79	1,580,193.37	-1,613,656.79	1,580,193.37
Tilikauden tulos	-797,071.10	-193,719.00	-562,034.75	928,199.98
VARSAISEN TOIMINNAN TUOTOT				
Avustustoiminnan tuotot Suomen valtiolta				
Ulkoministeriö - ohjelmatuki	6,480,201.02	6,358,000.01	6,480,201.02	6,358,000.01
Ulkoministeriö - humanitaarinen apu	3,539,473.99	0.00	3,539,473.99	0.00
Ulkoministeriö - muut	2,146,915.58	1,659,203.62	1,996,451.95	1,597,052.76
Suomen valtio - OKM	30,400.00	30,700.00	30,400.00	30,700.00
Yhteensä	12,196,990.59	8,047,903.63	12,046,526.96	7,985,752.77
Avustustoiminnan tuotot EU:lta				
EU kehitysyhteistyö	698,932.52	2,097,961.96	698,932.52	2,097,961.96
EU humanitaarinen apu	12,313,368.79	10,305,159.39	12,313,368.79	10,305,159.39
Yhteensä	13,012,301.31	12,403,121.35	13,012,301.31	12,403,121.35
Tuotot institutionaalista rahoituslähteistä				
YK - UNHCR	6,336,068.39	6,714,725.68	5,762,196.73	6,104,338.11
YK - UNICEF	1,111,063.22	2,342,044.01	481,043.18	622,239.37
YK (muut)	3,235,093.43	3,968,429.56	3,235,093.43	3,968,429.56
ECW - Education cannot wait -fund	3,616,005.10	745,400.45	3,256,653.00	692,501.85
Mastercard Foundation	1,025,350.25	0.00	1,025,350.25	0.00
US government	5,149,140.63	5,863,543.49	5,149,140.63	5,863,543.49
Dutch government	1,525,370.97	1,297,615.01	252,617.22	166,163.11
Muu valtiollinen rahoitus	1,917,314.06	1,336,587.18	1,866,141.96	1,303,946.88
Muu institutionaalinen rahoitus	2,349,232.50	2,494,442.76	1,529,043.23	2,230,260.32
ACT	144,746.69	258,392.58	144,746.69	258,392.58
Yhteensä	26,409,385.24	25,021,180.72	22,702,026.32	21,209,815.27
Avustustoiminnan tuotot seurakunnilta				
Talousarviotuki	4,246,021.77	4,140,540.74	4,246,021.77	4,140,540.74
Avustustoiminnan muut tuotot	665,838.94	470,737.36	1,284,833.34	951,506.98
Avustustoiminnan tukitoimintojen tuotot				
Kirkkohallituksen tuki nuorisotyölle	85,000.00	85,000.00	85,000.00	85,000.00
Muut tuotot	24,808.70	11,325.12	24,808.70	11,325.12
Yhteensä	109,808.70	96,325.12	109,808.70	96,325.12
VARSAISEN TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	56,640,346.55	50,179,808.92	53,401,518.40	46,787,062.23

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2024 LIITETIEDOT

VARAINHANKINNAN TUOTOT	Konserni 2024	Konserni 2023	Emo 2024	Emo 2023
Lahjoitukset yksityishenkilöiltä	14,701,969.53	15,807,296.89	14,701,969.53	15,807,296.89
Tuotteiden myynti	67,304.30	68,212.11	67,304.30	68,212.11
Nenäpäivä-keräys	0.00	150,313.84	0.00	150,313.84
Muut korvaukset	6,443.06	2,951.16	5,334.68	2,951.16
Yhteensä	14,775,716.89	16,028,774.00	14,774,608.51	16,028,774.00

Lahjoitukset yritykset, yhteisöt (Nenäpäivä-keräys yllä) **245,337.58** **417,022.51** **235,933.99** **416,872.39**

Lahjoitukset seurakunnilta **2,502,044.66** **2,593,142.90** **2,502,044.66** **2,593,142.90**

VARAINHANKINNAN TUOTOT YHTEENSÄ **17,523,099.13** **19,038,939.41** **17,512,587.16** **19,038,789.29**

Kirkkohallituksen toimintatuki	883,000.00	883,000.00	883,000.00	883,000.00
Osuus osakkuusyritysten voitosta	20,745.53	21,121.72	0.00	0.00
Sijoitus ja rahoitustoiminta	1,038,770.25	971,459.23	366,383.33	511,966.87
Yhteensä	1,942,515.78	1,875,580.95	1,249,383.33	1,394,966.87

RAHASTOJEN MUUTOKSET **-1,613,656.79** **1,580,193.37** **-1,613,656.79** **1,580,193.37**

HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ	2024	2023	2024	2023
Sidosryhmätyö	25	23	25	23
Strategia ja ohjelmasisältö	24	29	24	29
Ohjelmatyön tuki				
Helsinki	20	17	20	17
Lähetetyt	30	34	23	30
Paikalta palkatut	1,141	2,334	1,058	1,975
Johtajan toimisto	9	10	4	5
Rahoitustoiminta (sis. Tuntipalkat)	20	25	20	25
Talous- ja toiminnan tuki	20	20	20	20
Henkilöstö ja hallinto	11	13	11	13
Yhteensä	1,300	2,505	1,205	2,137

HENKILÖSTÖKULUT	2024	2023	2024	2023
Palkat ja palkkiot, Suomesta maksetut	9,807,850.16	9,512,112.02	9,807,850.16	9,512,112.02
Eläkekulut, Suomesta maksetut	1,175,237.75	1,090,315.04	1,175,237.75	1,090,315.04
Muut henkilösivukulut, Suomesta maksetut	214,436.01	297,261.01	214,436.01	297,261.01
Maatoimistoista maksetut sivukuluineen	12,491,256.34	11,470,028.63	9,556,621.12	8,950,763.03
Yhteensä	23,688,780.26	22,369,716.70	20,754,145.04	19,850,451.10

Muut henkilösivukulut sisältävät palkkojen perusteella määräytyvät lakisääteiset kulut. Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa vakuutusyhtiöissä. Maatoimistoista paikallisesti maksettujen palkkojen sivukulut määräytyvät kunkin maan lainsäädännön mukaisesti.

	2024	2023	2024	2023
Hallituksen kokouspalkkiot	17,260.00	17,015.00	17,260.00	17,015.00

Vuoden 2024 kokouspalkkioihin ei tullut muutoksia verrattuna edelliseen vuoteen, joten ne olivat hallituksen puheenjohtajalle 445 euroa kuukaudessa ja hallituksen jäsenille 135 euroa per kokous.

Tilintarkastajien palkkiot	2024	2023	2024	2023
Tilintarkastus	49,955.60	77,326.40	40,668.60	77,326.40
Toimeksiannot	65,801.66	66,799.41	51,568.96	66,799.41
Maatoimistojen paikalliset tilintarkastuskulut	515,455.73	527,759.69	451,454.06	383,000.22

Tilikauden aikana kuluksi kirjatut hankinnat	2024	2023	2024	2023
IT-ohjelmat ja lisenssit	755,862.53	825,694.62	746,362.93	814,382.42
Koneet, IT-laitteet ja kalusto	329,208.50	327,529.40	241,586.73	204,332.17

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2024 LIITETIEDOT

3. TASEEN LIITETIEDOT

	Konserni 2024	Konserni 2023	Emo 2024	Emo 2023
AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET				
IT-OHJELMISTOT				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	811,270.56	811,270.56	811,270.56	811,270.56
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	69,259.70	69,259.70	69,259.70	69,259.70
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	880,530.26	880,530.26	880,530.26	880,530.26
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	-358,088.98	-142,385.81	-358,088.98	-142,385.81
Tilikauden suunnitelmapoistot 31.12.	-220,132.64	-215,703.17	-220,132.64	-215,703.17
Kirjanpitoarvo 31.12.	302,308.64	522,441.28	302,308.64	522,441.28
MUUT AINEETTOMAT OIKEUDET				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	65,079.50	1,735.00	1,735.00	1,735.00
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	0.00	63,344.50	0.00	0.00
Vähennykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	-46,256.33	0.00	0.00	0.00
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	18,823.17	65,079.50	0.00	0.00
Kirjanpitoarvo 31.12.	18,823.17	65,079.50	1,735.00	1,735.00
MAA- JA VESIALUEET				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	45,861.17	49,279.80	0.00	0.00
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	4,662.19	0.00	0.00	0.00
Vähennykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	-481.34	-3,418.63	0.00	0.00
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	50,042.02	45,861.17	0.00	0.00
Kirjanpitoarvo 31.12.	50,042.02	45,861.17	0.00	0.00
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	399,723.54	389,301.33	0.00	0.00
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	15,396.71	0.00	0.00	0.00
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	415,120.25	389,301.33	0.00	0.00
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	-100,814.41	-42,247.61	0.00	0.00
Tilikauden suunnitelmapoistot 31.12.	-15,619.82	-58,566.80	0.00	0.00
Kirjanpitoarvo 31.12.	298,686.02	288,486.92	0.00	0.00
KONEET JA KALUSTO				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	791,171.71	780,830.79	715,350.91	690,831.15
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	20,238.80	26,328.66	4,862.90	24,519.76
Vähennykset tilikauden aikana 1.1. - 31.12.	0.00	0.00	0.00	0.00
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	811,410.51	791,171.71	720,213.81	715,350.91
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	-732,065.69	-711,519.11	-690,849.25	-679,687.19
Tilikauden suunnitelmapoistot 31.12.	-28,349.32	-20,546.58	-8,325.75	-11,162.06
Kirjanpitoarvo 31.12.	50,995.50	59,106.02	21,038.81	24,501.66
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT				
	2024	2023	2024	2023
IT-ohjelmistot	220,132.64	215,703.17	220,132.64	215,703.17
Rakennukset ja rakennelmat	15,619.82	58,566.80	0.00	0.00
Koneet ja kalusto	28,349.32	20,546.58	8,325.75	11,162.06
Yhteensä	264,101.78	294,816.55	228,458.39	226,865.23
OSAKKEET JA OSUUDET				
	2024	2023	2024	2023
FCA Investments, Helsinki, 100%	0.00	0.00	2,500.00	2,500.00
Egg Production (U) Ltd, 100%, ja Thaimaan kenttätoimisto	0.00	0.00	94,920.93	94,920.93
Omnia Education Partnerships Oy, 20%	75,500.00	75,500.00	75,500.00	75,500.00
Muut osakkeet ja osuudet	8,268,984.07	11,978,286.88	0.00	0.00
Yhteensä	8,344,484.07	12,053,786.88	172,920.93	172,920.93
MUUT SAAMISET				
	2024	2023	2024	2023
Markkina-arvo	7,312,154.10	6,819,561.14	7,312,154.10	6,819,561.14
Kirjanpitoarvo	7,059,853.35	6,489,925.61	7,059,853.35	6,489,925.61
Erotus	252,300.75	329,635.53	252,300.75	329,635.53
MYYTISAAMISET				
	44,468.80	27,716.64	915,644.04	341,219.32
ENNAKKOMAKSUT PROJEKTEILLE				
	2024	2023	2024	2023
Saamiset kumppaneilta	1,916,259.49	5,246,488.77	1,916,259.49	5,246,488.77
Ulkomaanavun projekteja toteuttavat kumppanit sekä itsenäisinä käsitellyt maatoimistot ilmoittavat tilinpäätöshetkellä käyttämättä olevan osuuden heille maksetuista avustuksista, ja nämä on kirjattu Ulkomaanavun taseeseen aktivoitaviin projektivaroihin. Tiedot perustuvat pääosin tilintarkastamattomiin raportteihin.				
SIIRTOSAAMISET				
	2024	2023	2024	2023
Kelan saamiset	35,355.00	44,038.00	35,355.00	44,038.00
Vakuutusmaksusaamiset	0.00	689.04	0.00	689.04
Lahjoitusten siirtosaamiset	2,502,039.14	4,473,385.42	2,502,039.14	4,473,385.42
Saamiset rahoittajilta	6,677,800.20	5,020,845.27	6,486,397.92	4,780,456.77
Muut siirtosaamiset	122,311.89	131,625.93	35,858.07	5,311.25
Yhteensä	9,337,506.23	9,670,583.66	9,059,650.13	9,303,880.48
MUUT SAAMISET				
	4,082,252.12	3,802,377.31	1,580,500.32	1,723,292.77

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2024 LIITETIEDOT
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

	Konserni 2024	Konserni 2023	Emo 2024	Emo 2023
Peruspääoma	33,637.59	33,637.59	33,637.59	33,637.59
Muut määrätarkoitukseen sidotut rahastot	2024	2023	2024	2023
Lahjoitusrahasto, alkusaldo 1.1.	6,103,049.85	9,076,819.54	6,103,049.85	9,076,819.54
Lisäykset tilikauden aikana	6,328,908.57	3,787,677.45	6,328,908.57	3,787,677.45
Avustukset tilikauden aikana	-3,780,763.20	-6,761,447.14	-3,780,763.20	-6,761,447.14
Lahjoitusrahaston pääoma 31.12.	8,651,195.22	6,103,049.85	8,651,195.22	6,103,049.85
Katastrofirahasto, alkusaldo 1.1.	1,727,236.58	2,043,188.58	1,727,236.58	2,043,188.58
Lisäykset tilikauden aikana	3,445,421.24	4,396,240.74	3,445,421.24	4,396,240.74
Avustukset tilikauden aikana	-4,156,093.22	-4,712,192.74	-4,156,093.22	-4,712,192.74
Katastrofirahaston pääoma 31.12.	1,016,564.60	1,727,236.58	1,016,564.60	1,727,236.58
Naisten Pankin rahasto, alkusaldo 1.1.	3,118,424.08	1,408,895.76	3,118,424.08	1,408,895.76
Lisäykset tilikauden aikana	1,349,516.20	3,321,436.97	1,349,516.20	3,321,436.97
Avustukset tilikauden aikana	-1,573,332.80	-1,611,908.65	-1,573,332.80	-1,611,908.65
Naisten Pankin rahaston pääoma 31.12.	2,894,607.48	3,118,424.08	2,894,607.48	3,118,424.08

Lahjoitusrahastoon kirjataan projekteille kohdennettuja yksityisen sektorin sekä seurakuntien lahjoituksia.

Katastrofirahaston varojen avulla Ulkomaanapu voi reagoida äkillisiin luonnon ja ihmisten aiheuttamiin katastrofeihin toimittamalla apua perille nopeasti.

Naisten Pankin rahaston avulla tuetaan kehitysmaiden naisten yrittäjyyttä ja omaehtoista toimeentuloa.

	2024	2023	2024	2023
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4,645,055.63	4,853,353.91	5,657,015.87	4,728,183.41
*) Aiempien vuosien sopimuksen mukainen takuutuotto	259,660.60	0.00	0.00	0.00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4,904,716.23	4,853,353.91	5,657,015.87	4,728,183.41

Tilikauden yli-/alijäämä	-797,071.11	-193,719.00	-562,034.75	928,199.98
OMA PÄÄOMA 31.12.	16,703,650.02	15,641,983.01	17,690,986.01	16,638,731.49

	2024	2023	2024	2023
SAADUT ENNAKOT				
Ulkoministeriö, ohjelmavälikappale	548,155.03	492,000.00	548,155.03	492,000.00
Ulkoministeriö, humanitaarinen apu	1,200,526.01	2,500,000.00	1,200,526.01	2,500,000.00
Ulkoministeriö, muut	15,924.11	15,924.11	15,924.11	15,924.11
EU kehitysyhteistyö	355,777.74	125,204.36	355,777.74	125,204.36
EU humanitaarinen apu	2,960,543.33	7,112,685.15	2,960,543.33	7,112,685.15
United Nations	1,236,377.15	390,641.65	1,236,377.15	382,403.70
Muu valtiollinen rahoitus	3,887,600.81	2,975,672.69	3,818,727.26	2,410,893.10
ECW - Education Cannot Wait -fund	8,955,413.48	1,497,465.18	8,955,413.48	1,303,210.90
Muu institutionaalinen rahoitus	260,782.29	414,834.42	260,782.29	406,023.77
ACT	59,483.17	110,036.20	59,483.17	110,036.20
Seurakuntien talousarvioavustukset	571,574.11	573,542.48	571,574.11	573,542.48
	20,052,157.23	16,208,006.24	19,983,283.68	15,431,923.77

Muut saadut ennakot koostuvat avustuksista, jotka on kohdennettu tietyille projekteille.

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2024 LIITETIEDOT

	Konserni 2024	Konserni 2023	Emo 2024	Emo 2023
SIIRTOVELAT				
Lomapalkkavelat	1,829,507.77	1,726,678.84	1,821,723.97	1,716,519.58
Lakisääteiset vakuutusmaksuvelat	33,341.48	54,169.80	33,341.48	54,169.80
Velat projekteille	1,015,471.94	889,501.08	703,402.63	452,967.79
Muut siirtovelat	633,028.32	863,435.50	524,687.94	840,034.71
Yhteensä	3,511,349.51	3,533,785.22	3,083,156.02	3,063,691.88
TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUT	2024	2023	2024	2023
Kirkon Ulkomaanapu sr:n takaus FCA Investments Oy:n 16 M€:n lainasta mahdollisesti aiheutuviin tappioihin maksimissaan	3,000,000.00	3,000,000.00	3,000,000.00	3,000,000.00
LEASINGVUOKRAVASTUUT	2024	2023	2024	2023
Myöhemmin maksettavat	2,259.12	3,450.00	2,259.12	3,450.00
LIIKEHUONEISTON VUOKRAVASTUU	2024	2023	2024	2023
Eteläranta 8, 00130 Helsinki yhteensä	383,982.48	376,453.84	383,982.48	376,453.84
mistä seuraavalla tilikaudella maksettavat	383,982.48	376,453.84	383,982.48	376,453.84
ja myöhemmin maksettavat	0.00	0.00	0.00	0.00

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 13. päivänä toukokuuta 2025

Tarja Kantola, puheenjohtaja

Kaisamari Hintikka, varapuheenjohtaja

Helena Arlander

Sixten Ekstrand

Ulla Klemettinen

Markku Kulmala

Jarno Limnell

Niilo Pesonen

Ritva Reinikka

Satu Relander

Olli-Pekka Silfverhuth

Matti Sarén

Tomi Järvinen, toiminnanjohtaja

Antti Toivanen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritusta tilintarkastuksesta on annettu kertomus sähköisen allekirjoituksen päivämääränä.

KPMG Oy Ab, Tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki
KHT

Sekä säätiön pääkirjanpito että kenttätoimistojen kirjanpito on tehty Unit4-järjestelmässä. Suomessa on käytössä myös Unit4:n ostolaskujen käsittely.

Egg Production Limited:in sekä USA:n toimiston kirjanpito on tuotu Unit4:een.

Matka- ja kululaskujen kierrätysjärjestelmä on ollut Unit4 TEM.

Suomessa maksuliikennejärjestelmä on Nomentia ja lahjoitusten käsittelevä järjestelmä on Salesforce.

Palkkakirjanpito tehdään Mepco:ssa.

Kirjanpitoaineisto	Tositelaji	Tallennustapa
General Ledger Transactions	2	sähköinen
Reposting	3	sähköinen
Bank Transactions	4	sähköinen
Currency Revaluation	5	sähköinen
Salaries from MEPCO	6	sähköinen
Reversals	7	sähköinen
Posting of Incoming Invoices	12	sähköinen
Posting of Customer Invoices	22	sähköinen
Receipt	25	sähköinen
Expense Posting	42	sähköinen
Update GL with Payments	48	sähköinen
Bank separate series	BD	sähköinen
BI - Batch Input	BI	sähköinen

This documents contains 41 pages before this page

Dokumentet inneholder 41 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 41 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 41 sider før denne side

Detta dokument innehåller 41 sidor före denna sida

SATU MARIA RELANDER

cd44b269-c85f-48ee-8c95-16da2206f718 - 2025-05-16 11:58:14 UTC +03:00
BankID / MobileID - d42c13de-01f1-4c5f-8c9e-2e548a6207a9 - FI

Matti-Paavo Sarén

be8c3f0c-2cea-4eff-90bf-4c5720964abf - 2025-05-16 12:08:21 UTC +03:00
BankID / MobileID - 065fd3a2-88b3-4cc4-baaf-bd9d51876bc3 - FI

Sixten Bror Johan Ekstrand

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkon ulkomaanapu

e4bda62d-219c-4864-bc1e-dbed2663ff53 - 2025-05-16 12:16:10 UTC +03:00
BankID / MobileID - 6444d607-33ee-4b20-aa1f-979a9cba751f - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

NIILO JUHANI PESONEN

ab42f516-9444-4383-8982-edc945ee4b04 - 2025-05-16 13:39:03 UTC +03:00
BankID / MobileID - 0f6bfdc4-7838-4132-b07c-3aac456d09e3 - FI

TARJA SINIKKA KANTOLA

a92a5107-7ac2-4a97-bb74-bb6c02fc3509 - 2025-05-20 12:54:41 UTC +03:00
BankID / MobileID - d829998d-c24e-4299-bb2e-aade1eebcc3b - FI

ULLA MAARIT KLEMETTINEN

f01dff8b-e9dd-4d5d-8537-f2e748a5e86d - 2025-05-22 20:31:44 UTC +03:00
BankID / MobileID - db3dfddb-78d1-4dfa-8fe8-97f2bccfcc39 - FI

Antti Johannes Toivanen

d05b2e32-ae92-474b-b9d1-e600b03e0ddb - 2025-05-23 11:26:53 UTC +03:00
BankID / MobileID - d59b1acc-313f-4697-9149-1ee4c9885449 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

This documents contains 42 pages before this page

Dokumentet inneholder 42 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 42 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 42 sider før denne side

Detta dokument innehåller 42 sidor före denna sida

Jarno Ilmari Limnell

a3c6fefd-aa09-423a-bd4a-30187bc8de4d - 2025-05-23 14:37:57 UTC +03:00
BankID / MobileID - e0538004-14d5-463b-a217-05c64c8afac5 - FI

RITVA SINIKKA REINIKKA

9afae6f3-f50c-4069-880f-da7b0dc478e8 - 2025-05-23 17:13:58 UTC +03:00
BankID / MobileID - 99471ebe-9029-45dc-826c-c9539975432c - FI

HELENA ARLANDER

a071a5b3-9b39-4376-b07c-0bf7a7dc896d - 2025-05-24 15:58:41 UTC +03:00
BankID / MobileID - 673db6bd-6578-4458-8120-e3fb91154645 - FI

KAISAMARI HINTIKKA

368e4385-d63d-4d6e-8ae9-916fa3bb23ad - 2025-05-30 14:26:02 UTC +03:00
BankID / MobileID - 24796098-7f4b-452e-a4f2-2db24b61b98f - FI

OLLI-PEKKA SILFVERHUTH

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kirkon Ulkomaanapu

68b6199c-5f64-40ae-910a-9f1a984f755d - 2025-06-01 21:22:46 UTC +03:00
BankID / MobileID - 39b42831-c0d6-44aa-a45d-1ef495aae234 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firimateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 43 pages before this page
Dokumentet inneholder 43 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 43 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 43 sider før denne side

Detta dokument innehåller 43 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende